

C - Characteristics of the study subject or thematic block	
Name of the course	Philosophy of Education
Method of termination	zk
Additional requirements	Elaboration of a seminar work on the general philosophy of education and specialization philosophy of education in the range of about 10-15 pages and its defense.
Lecturer	PhDr. Hana Řehulková, Ph.D., FF MU
Course abstract	<p>Target: To deepen knowledge in the field of philosophy of education, to know the system of sciences and its development and research problems on the border of pedagogy and other disciplines, to understand them and to be able to more closely connect knowledge from the philosophy of education with knowledge from pedagogy, psychology and special pedagogy.</p> <p>GENERAL PHILOSOPHICAL THESIS ON THE PROBLEMS OF THE PHILOSOPHY OF EDUCATION:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Education in the context of the history of philosophy • Philosophical basis of the philosophy of the East • Ancient thinkers (Greece, Rome) and their educational contribution to pedagogical thinking • Patristic conceptions of man's relationship to the world • Christian philosophy and faith versus man • High Christianity as a precursor to humanism • Philosophy of utopian thinkers • Enlightenment philosophy and its contribution to issues of education • Positivism, materialism and Marxism as constructive systems • Philosophical anthropology • Theory of science and philosophy of education • Postmodernism as an epistemic of alternative educational systems <p>SPECIALIZATION CIRCUITS ON THE PROBLEMS OF THE PHILOSOPHY OF EDUCATION:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Axiological dimension of inclusion • Axiological and normative systems in relation to a special pedagogical alternative • Axiology and theory of values in the history of philosophy • Education for values as an epistem of pedagogy • Special pedagogy in the contexts of individual philosophical directions • The concept of social anthropology in relation to the social system • The concept of cultural anthropology in relation to disability • Anthropagogy = pedagogy + andragogy + geragogy • Philosophical foundation of functional educational influences • Intentionality in the profession of educator in relation to the effectiveness of influences • Postmodernism and structuralism as a way out of the crisis <p>Anti-pedagogical tendencies and directions as legitimate interventions of postmodernism</p>
Literature	

Main literature

- Anzenbacher, A. (1990) *Úvod do filozofie*. Praha: Zvon.
Beck, U. (1986) *Risikogesellschaft*. Frankfurt/M.
Blecha, I. (1994) *Filosofie (základní problémy)*. Olomouc: FIN.
Brezinka, W. (1996) *Filozofické základy výchovy*. Praha: ZVON.
Kmučerová, S. (1996) *Člověk - hodnoty - výchova*. Prešov: ManaCon.
Leirman, W. (1996) *Čtyři kultury ve vzdělávání*. Praha.
Nekvinda, L. (1996) *Úvod do studia dějin filosofie*. Hradec Králové: Gaudeamus.
Pešková, J., Ševčík, O. (1997) *Filosofie - kultura - civilizace*. Praha: PdF UK.
Storig, H. J. (1990) *Malé dějiny filozofie*. Praha: ZVON.

Recommended literature

- Bertrand, Y. (1998) *Soudobé teorie vzdělávání*. Praha.
Beneš, M. (2001) *Andragogika, filozofie - věda*. Praha: EUROLEX BOHEMIA.
Cach, J. (1996) *Pedagogika a vědy jí příbuzné v Československu v letech 1918 až 1938*. Šestý díl (IV-2) vysokoškolského učebního textu *Výchova a vzdělávání v českých dějinách*. Praha. Foucault, M. (1993) *Dějiny šílenství*. Praha: Gallimard.
Galla, K. (1971) *Úvod do sociologie výchovy. Její vznik, vývoj a problematika. Druhé, rozšířené vydání*. Praha.
Giddens, A. (1998) *Důsledky modernity*. Praha.
Hunt, M. (2000) *Dějiny psychologie*. Praha.
Keller, J. (1995) *Dvanáct omylů sociologie*. Praha: SLON.
Kolektiv. (1994) *Filozofický slovník*. Praha: EWA Edition.
Krámský, D. *Michel Foucault a výchova jako udalost*. In (1999) *O filosofii výchovy a filosofii provádějící*. Sborník statí věnovaný univ. prof. PhDr. Jaroslavě Peškové k jejím 70. narozeninám. Praha: Karolinum.
Lyotard, J. F. (1996) *Das postmoderne Wissen*. Wien: Graz.
Lyotard, J. F. (1987) *Postmoderne für Kinder*. Wien.
Palouš, R. (1991) *K filosofii výchovy*. Praha: SPN.
Palouš, R. *Zrod osobnosti*. In *O filosofii výchovy a filosofii provádějící*. Sborník statí věnovaný univ. prof. PhDr. Jaroslavě Peškové k jejím 70. narozeninám. Praha: Karolinum, 1999.
Petrušek, M. *Doslov*. In (1998) GIDDENS, A. *Důsledky modernity*. Praha.
Rousseau, J. J. (1967) *Rousseau a jeho pedagogický odkaz*. Výběr z pedagogického díla. Praha. Sociální vědy. (1996) In *Velký sociologický slovník*. Praha.
Sokol, J. *Vzdělávat - ale k čemu? (Aneb: Jeden stesk a patero přání)*. In (1999) *O filosofii výchovy a filosofii provádějící*. Sborník statí věnovaný univ. prof. PhDr. Jaroslavě Peškové k jejím 70. narozeninám. Praha: Karolinum.
Soukup, V. (1996) *Dějiny sociální a kulturní antropologie*. Praha: Karolinum.

C - Characteristics of the study subject or thematic block	
Name of the subject	Inkluzivní (speciální) pedagogika
Method of termination	zk
Additional requirements	<p><u>Elaborate one question from general issues of inclusive (special) pedagogy with regard to foreign trends and one question from specialization areas with regard to age group and type of disability - approx. 10 - 15 pages</u> <u>Course teaching in two semesters</u></p>
Lecturer	prof. PhDr. Marie Vítková, CSc.
Course abstract	<p>Target: To deepen knowledge in the field of special pedagogy with a focus on inclusion, inclusive education and social inclusion, to know the scope of their pedagogical field and pedagogy as a whole, namely in historical and contemporary broader contexts and at the level of the current state of knowledge.</p> <p>GENERAL ISSUES OF INCLUSIVE (SPECIAL) EDUCATION</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inclusion, social inclusion, inclusive education, inclusive didactics, inclusive teaching • Inclusion in education in international documents • National plan for creating equal opportunities for people with disabilities • Current state and trends in the education of pupils with special educational needs in the Czech Republic, comparison with abroad • Participation as participation as the active participation of a person in society • International Classification of Functioning, Disability and Health • Development of school inclusion in the Czech Republic • Actors of school inclusion • Framework conditions for inclusive education of pupils with special educational needs, including the legislative framework in the Czech Republic (School Act, Anti-Discrimination Act, subsequent decrees) • Strategies in the education of pupils with special educational needs in a mainstream school • Individualization and differentiation in the process of education in an inclusive environment • Evaluation strategies in an inclusive school • Teaching students in heterogeneous groups in an inclusive classroom • Promoting inclusion through digital technologies • Pedagogical and psychological counseling services • Mandatory diagnoses and mandatory diagnostics in pedagogical-psychological counseling centers • Assessing the level of special educational needs • Support measures for pupils with special educational needs <p>SPECIALIZATION CIRCUITS OF INCLUSIVE (SPECIAL) EDUCATION</p> <ul style="list-style-type: none"> • Early intervention • Education of children with special needs in preschool age • Framework educational program of preschool education • Framework educational program for basic education • Framework educational program for the field of education primary primary school, I. and II. part • Conditions for the education of pupils with special educational needs in primary school • Cross-cutting themes in the Framework Educational Program for Basic Education • Special pedagogical support for children and young people with special educational needs outside of school - Framework educational program for grammar school • Framework educational programs for secondary schools and high schools • Framework educational programs for one-year and two-year practical schools • Specifics of pre-professional, professional and socio-professional training of individuals with special educational needs • Supported employment, employment law • Social Services Act <p>Andragogy from the point of view of a special pedagogue</p>

Main literature

- Ainscow, M., Booth, T., Dyson, A. (2006) *Improwing schools, developing inclusion*. New Yourk: Routledge.
- Bartoňová, M. (2013) *Inkluzivní didaktika v základní škole se zřetelem na edukaci žáků s lehkým mentálním postižením*. Brno: MU.
- Bartoňová, M. (2009) *Strategie ve vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním se zřetelem na romské etnikum v počátečním vzdělávání*. Brno: MU.
- Bartoňová, M. (2014) *Students with Intellectual Disability in Inclusive Education Settings*. Brno: MU.
- Bartoňová, M. (2014) *Approaches to Students with Learning Disorders in Inclusive School Environment*. Brno: MU.
- Bartoňová, M., Bytešnicková, Vítková, M. et al. (2012) *Děti se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole*. Brno: Paido.
- Bartoňová, M., Vítková, M., Vrabel, M. (2014) *Inclusion in Education for Students with Special Educational Needs from the Perspective of Research*. Brno: MU.
- Bartoňová, M., Opatřilová, D., Vítková, M. (2013) *Přístupy k dětem a mládeži se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním mimo školu*. Brno: Paido.
- Bartoňová, M., Pitnerová, P., Vítková, M. et al. (2013) *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středním školství*. Brno: Paido.
- Bartoňová, M., Vítková, M. (2013) *Specifika ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy*. Brno: MU.
- Bartoňová, M., Vítková, M. (2007) *Strategie ve vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*. Brno: Paido.
- Bartoňová, M., Vítková, M. (2013) *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu*. Brno: MU.
- Booth, T., Ainscow, M. (2000) *The Index for Inclusion. Developing Learning and Participation i Schools*. Bristol: CSIE.
- Heimlich, U., Kahlert, J. (Hrsg.) (2012) *Inklusion in Schule und Unterricht. Wege zur Bildung für alle*. Stuttgart: Verlag W. Kohlhammer GmbH.
- Květoňová, L., Prouzová, R. (2010) *Speciální pedagogika v podmínkách inkluzivního vzdělávání*. Praha: Karolinum.
- Květoňová, L., Strnadová, I., Hájková, V. (2012) *Cesty k inkluzi*. Praha: Karolinum.
- Opatřilová, D., Nováková, Z., Vítková, M. et al. (2012) *Intervence u dětí se zdravotním postižením v raném věku*. Brno: Paido.
- Pančocha, K. (2013) *Postižení jako axiologická kategorie sociální participace*. Brno: MU.
- Lechta, V. (ed.) (2010) *Základy inkluzivní pedagogiky*. Praha: Portál.
- Lechta, V., Kudláčková, B. *Reflection of Inklusive Education of the 21st Century in Correlative Scientific Fields (How to Turn Risks into Chances)* (2013) Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH.
- Pipeková, J., Vítková, M. (2014) *Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení*. Brno: MU.
- Procházková, L., Sayoud Solárová, K. et al. (2014) *Speciální andragogika*. Brno: Paido.
- Prouzová květoňová, R. (2011) *Význam jinakosti pro speciálněpedagogické myšlení*. Praha: UK.
- Reich, K. (Hrsg.) (2012) *Inklusion und Bildungsgerechtigkeit. Standarts und Regel zur Umsetzung einer inklusiven Schule*. Weinheim und Basel: Verlag Beltz.
- Slepičková, L., Pančocha, K. et al. (2013) *Aktéři školní inkluze*. Bro: MU.
- Valenta, M. a kol. (2014) *Přehled speciální pedagogiky. Rámcové kompendium oboru*. Praha: Portál.
- Vrabel, M., Pančocha, K. a kol. (2014) *Inkluzivní vzdělávání v přehledových studiích*. Brno: MU.

Recommended literature

- Bartoňová, M., Bytešníková, I. et al. (2012) *Předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*. Brno: MU.
- Bartoňová, M., Pipeková, J., Vítková, M. (2008) *Strategie ve vzdělávání žáků s mentálním postižením v odborném učilišti a na praktické škole*. Brno: MSD.
- Bartoňová, M., Pitnerová, P. a kol. (2012) *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na střední škole*. Brno: MU.
- Bartoňová, M., Vítková, M., Vrubel, M. (2014) *Inclusion in Education for Students with Special Educational Needs from the Perspective of Research*. Brno: MU.
- Baslerová, P., Michalík, J., Monček, J. a kol. (2014) *Katalog podpůrných opatření – I. obecná část*. Olomouc: UP.
- Gajzlerová, L. (2014) *Multimediální technologie a jejich využití u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí školy*. Brno: MU.
- Inklusionsorientierte Lehrerbildung in Europa. Chancen und Herausforderungen*. (2011) Odensee: Europäusche Agentur für Entwicklungen in der sonderpädagogischen Förderung.
- Hájková, V., Strnadová, I. (2010) *Inkluzivní vzdělávání*. Praha: Grada.
- Kaleja, M. a kol. (2014) *Inkluzivní vzdělávání žáků mladšího školního věku se speciálními vzdělávacími potřebami*. Ostrava: OU.
- Kratochvilova, J., Havel, J. (2012) *Index for Inclusion in the Czech Primary Schools. Teachers Self-Evaluation in Primary Schools Research*. Brno: MU.
- Lechta, V. (2009) *Východiska a perspektivy inkluzivní pedagogiky*. Martin: Osveta.
- Michalík, J., Baslerová, P., Hanák, P. a kol. (2012) *Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb. Část I*. Olomouc: UP.
- Němec, Z., Šimáčková-Laurenčíková, K., Hájková, V. (2014) *Asistent pedagoga v inkluzivní škole*. Praha: UK.
- Němec, Z. a kol. (2014) *Asistence ve vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním*. Praha: Nová škola, o. p.
- Opatřilová, D., Vítková, M. (2011) *Speciálně pedagogická podpora dětí a mládeže se speciálními vzdělávacími potřebami mimo školu*. Brno: MU.
- Opatřilová, D., Nováková, Z. et al. *Raná podpora a intervence u dětí se zdravotním postižením*. Brno: MU, 2012.
- Ošlejšková, H., Vítková, M. et al. (2013) *Východiska, podmínky a strategie ve vzdělávání žáků s těžkým postižením na základní škole speciální*. Brno: MU.
- Pipeková, J. (ed.) (2010) *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3. přepracované a rozšířené vydání. Brno: Paido, 2010.
- Pipeková, J., Vítková, M. (2015) *Social Inclusion of People with Intellectual Disabilities*. Brno: MU.
- Procházková, L. (2014) *Možnosti pracovního uplatnění lidí s postižením – současné trendy v České republice a v zahraničí*. Brno: MU.
- Přinosilová, D. (2007) *Diagnostika ve speciální pedagogice*. Brno: Paido.
- Vaňurová, H., Muhlpačr, P. (2005) *Kvalita života. Teoretická a metodologická východiska*. Brno: MU.
- Valenta, M. a kol. (2012) *Školská integrace žáků se zdravotním postižením (inkluzivní pedagogika pro pedagogy běžných škol)*. Ústí n. L. Eda, o.s.
- Vítková, M., Kopečný, P. (2014) *Strategies in the Education of Students with Severe Disabilities Extending Into Young Adulthood*. Brno: MU.

C - Characteristics of the study subject or thematic block	
Name of the subject	Methodology I
Method of termination	zk
Additional requirements	Submit a research plan defining the research field, research goal, research methods and techniques. Submit searches of three methodological books according to the student's own choice.
	Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D., doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.
Course abstract	<p>Target: To deepen the methodological knowledge from previous studies and to get acquainted with the methodological procedures that are most used in the field of special pedagogy. The course is to prepare students for independent research work in the processing of dissertations.</p> <p>Content areas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definition of research topic, problem and question in the field of special pedagogy • Research design as a communication tool and researcher's plan • Justification of the relevance of the research problem • Resource search and genre overview articles • Typology of research processes in pedagogical research • Research methods and their characteristics in relation to research objectives • Specifics of research in special pedagogy • Specifics of research in andragogy • Specifics of qualitative research methods • Specifics of quantitative research methods • Mixed research design <p>Ethical aspects of research in pedagogy</p>
Literature	<p>Main literature</p> <p>Clough, P; Nutbrown, C. (2012) <i>A student's guide to methodology</i>. London: Sage. Creswell, J. W. <i>A concise introduction to mixed methods research</i>. Los Angeles: Sage. 2015. Punch, K. (2008) <i>Úspěšný návrh výzkumu</i>. Praha: Portál. Reichel, J. (2009) <i>Kapitoly metodologie sociálních výzkumů</i>. Praha: Grada Publishing as. Gavora, P. (2000) <i>Úvod do pedagogického výzkumu</i>. Brno: Paido. Švaříček, R. et al.(2007) <i>Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: pravidla hry</i>. Portál,</p> <p>Recommended literature</p> <p>Cresswell, J. W. (1998) <i>Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions</i>. Thousand Oaks: Sage. Esterberg, K. G. (2002) <i>Qualitative methods in social research</i>. Boston: McGraw-Hill. Punch, K. (2008) <i>Základy kvantitativního šetření</i>. Praha: Portál. Kaufmann, J. -C. (2010) <i>Chápající rozhovor</i>. Sociologické nakladatelství (SLON). Chenail, R. J. (1998) Jak srovnat kvalitativní výzkum do latě. <i>Biograf Bulletin</i>, 1998, 16. 29-37. Průcha, J. (2014). <i>Andragogický výzkum</i>. Praha: Grada. THOMAS, G. (2013) <i>How to do your research project: A guide for students in education and applied social sciences</i>. London: Los Angeles: Sage. Thomas, G. (2010) <i>How to do your case study: A guide for students and researchers</i>. London: Los Angeles: Sage.</p>

C - Characteristics of the study subject or thematic block	
Name of the subject	Methodology II
Method of termination	zk
Additional requirements	Submission of a methodological chapter of the dissertation Consultation of the first results of own research and the method of their processing Presentation of dissertation results in a public forum
Lecturers	Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D., doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.
Course abstract	<p>Target:</p> <p>Acquire data collection and processing techniques that students will use in the processing of their dissertation research. Attention will also be paid to the presentation of research data and findings in the text of the dissertation itself. Students will get acquainted with the specifics that accompany the entry into the field, data collection and processing, as well as the presentation of research findings in special education and andragogy. They will learn the basics of scientific work, which are a necessary condition for the successful completion of the dissertation, as well as the publication of professional articles in professional journals and presentations at conferences.</p> <p>Content areas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Entering the field and the relationship with informants as a key moment of qualitative research • Theoretical saturation and constant comparison method • Theoretical sensitivity and sources of theoretical sensitivity • Procedures for processing quantitative data • Procedures for processing qualitative data • Procedures for processing mixed research data • Principles of presentation of research findings in professional texts • Principles of presentation of research findings at professional conferences • Practical, legal, political and ethical overlaps of research in pedagogy <p>Research and publication ethics</p>
Literature	<p>Main literature</p> <p>Charmaz, K. (2014) <i>Constructing grounded theory</i>. Los Angeles: Sage.</p> <p>Chráška, M. (2007) <i>Metody pedagogického výzkumu</i>. Praha: Grada Publishing as.</p> <p>Knecht, P; Dvořák, D. Etika vědecké práce a publikování pro mírně pokročilé. <i>Pedagogická orientace</i> 23 (4), 554 – 578.</p> <p>Kvapilová Bartošová, M., Slepíčková, L. (2014) Ethical and Methodological Associations in Doing Research on Children in a School Environment. <i>The New Educational Review</i>, 38 (4): 84-93.</p> <p>Pančocha, K. (2010) Etika výzkumu ve speciální pedagogice. In <i>Etika ve vědách o výchově</i>. Olomouc: ČPdS.</p> <p>Rabušic, L., Mareš, P., Soukup, P. (2015) <i>Analýza sociálněvědních dat (nejen) v SPSS</i>. Brno: MU.</p> <p>Řiháček, T. et al. (2013) <i>Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy</i>. MU.</p> <p>Silverman, D. (2006) <i>Interpreting qualitative data: Methods for analyzing talk, text and interaction</i>. Sage.</p> <p>Soukup, P., Rabušic, L. (2007) Několik poznámek k jedné obsesi českých sociálních věd – statistické významnosti. <i>Sociologický časopis/Czech Sociological Review</i>, 02: 379-395.</p> <p>Šedřová, Kl, et al. (2013) Jak psát kvalitativně orientované výzkumné studie. <i>Kvalita v kvalitativním výzkumu. Pedagogická orientace (Journal of the Czech Pedagogical Society)</i>, 23.4: 478-510.</p> <p>Recommended literature</p> <p>Delamont, S. <i>Fieldwork in educational settings: Methods, pitfalls and perspectives</i>. Psychology Press, 2002.</p> <p>Chenail, R. J. Jak srovnat kvalitativní výzkum do latě. <i>Biograf Bulletin</i>, 1998, 16.1998: 29-37.</p>

C - Characteristics of the study subject or thematic block

Name of the subject	Psychology of Disability
----------------------------	--------------------------

Method of termination	zk
------------------------------	----

Additional requirements	
--------------------------------	--

Knowledge of topics contained in the syllabus Pathopsychology I demonstrated by a written test. Processing of case studies in the range of 7-10 pages
Theoretical commentary on professional study within the student's specialization; range approx. 5 pages.

Lecturers	
------------------	--

prof. PhDr. Evžen Řehulka, CSc., prof. PhDr. Marie Vítková, CSc

Course abstract	
------------------------	--

Target:

The course leads students to understand the etiology and pathogenesis of mental disorders and to describe and classify mental disorders in the field of consciousness, cognitive processes, memory and attention, emotion, intelligence, will, instincts, actions, motivation and personality. The psychological, pedagogical and social view of the given issue is emphasized.

After completing the course, the student will be able to:

- Be able to explain the basic concepts of disability psychology, pathopsychology, psychopathology focused on special pedagogy and the need for workers helping professions
- Know the basic categories related to stressful situations
- Know the relationships between physical and mental disorders and some qualitative abnormalities in the field of cognition and personality.

Content areas:

1. Definition of the subject. Disability psychology, pathopsychology and psychopathology.
2. Norm, normality and abnormality. Models of abnormal behavior.
3. Health and disease.
4. Etiology and pathogenesis of mental disorders.
5. Challenging life situations. Deprivation. Frustration. Conflict. Trauma. Crisis. Stress.
6. Coping with stressful situations. Coping strategies.
7. Mental health and lifestyle. Prevention. Resilience.
8. Quality of life.
9. Description and classification of disorders of mental functions in the field of consciousness, attention, perception, thinking and intelligence, emotion and motivation, will, instincts and personalities. The psychological, pedagogical and social view of the given issue is emphasized.

Literature	
-------------------	--

Main literature	
------------------------	--

ČEŠKOVÁ, Eva a Hana KUČEROVÁ. Psychopatologie a psychiatrie: pro psychology a speciální pedagogy. Edited by Mojmir Svoboda. Vyd. 2. Praha: Portál, 2012. 317 s. ISBN 9788026202165.
KOHOUTEK, Rudolf. Patopsychologie a psychopatologie pro pedagogy. Brno: Masarykova univerzita, 2007. Spisy pedagogické fakulty Masarykovy univerzity. ISBN 978-80-210-4434-0.
KŘIVOHLAVÝ, Jaro. Psychologie zdraví. Vydání třetí. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-568-4
KŘIVOHLAVÝ, Jaro. Psychologie nemoci. Praha: Grada, 2002. Psyché. ISBN 80-247-0179-0.
OREL, Miroslav. Psychopatologie: nauka o nemocech duše. 2., aktualizované a doplněné. Praha: Grada, 2016. 338 stran. ISBN 9788024755168.
VÁGNEROVÁ, Marie, Zuzana HADJ-MOUSSOVÁ a Stanislav ŠTECH. Psychologie handicapu. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2000. 230 s. ISBN 8071849294.

Recommended literature	
-------------------------------	--

LANGMEIER, Josef a Zdeněk MATĚJČEK. Psychická deprivace v dětství. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1983
PAYNE, Jan. Kvalita života a zdraví. V Praze: Triton, 2005. ISBN 80-7254-657-0.
VÁGNEROVÁ, Marie. Psychopatologie pro pomáhající profese. Vyd. 5., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2012. 870 s. ISBN 9788026202257.
WEIS, Robert. Introduction to abnormal child and adolescent psychology. 3 edition. Los Angeles: Sage, [2018]. ISBN 978-1-5063-3976-4.

C - Characteristics of the study subject or thematic block	
Name of the subject	Disorders of Mental Development
Method of termination	zk
Additional requirements	<p>Knowledge of the curriculum contained in the syllabus of Pathopsychology II proved by a written test. Case study from the student's practice in the range of about 5-10 pages. The work will focus on the personality characteristics of an individual with a disability. The work will emphasize the area of pathopsychology (impact of the underlying disorder on the psyche, experience, socialization), will capture the development of the case to the current state, including qualitative analysis.</p>
Lecturers	<p>prof. PhDr. Evžen Řehulka, CSc., prof. PhDr. Marie Vítková, CSc.</p>
Course abstract	<p>Aim: The course provides a basic orientation in the psychological issues of the sick and disabled and in the psychology of disability. The course is widely designed using a number of theoretical and practical disciplines, especially medical (psychiatry, neurology and others) and is focused on special pedagogy, psychology, ev. event. sociology and aims to help disabled people and their application in life. Follows the course Psychology of Disability and significantly deepens the content of this course.</p> <p>Content areas The course Disorders of Mental Development follows the course Psychology of Disability, expands and deepens it.</p> <ul style="list-style-type: none"> • It deals with the psychology of the disabled, the psychological peculiarities of the personality of individuals and their mental functions with various types of physical and mental disabilities. • Somatic illness as a psychological problem. Subjective picture of the disease. <p>Psychosomatics.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nervous system disorders and diseases and their psychological consequences. Epilepsy. <p>Cerebral palsy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visual, auditory, motor disabilities, impaired communication skills. Dementia and mental retardation. Schizophrenia and pervasive developmental disorders. • Anxiety and post-traumatic disorders. • Affective disorders. Eating disorders. • Disorders of sexuality. <p>Self-harm and suicide. Personality disorders.</p>
Literature	<p>Main literature BORCHERT, Johann, ed. Handbuch der Sonderpädagogischen Psychologie. Göttingen: Hogrefe - Verlag für Psychologie, 2000. ISBN 3-8017-1227-3. COSTELLO, Timothy W. a Joseph T. COSTELLO. Abnormal psychology. 2nd ed. New York, N.Y.: Harper Perennial, c1992. Harpercollins college outline. ISBN 0-06-467121-6 PUGNEROVÁ, Michaela a Jana KVINTOVÁ. Přehled poruch psychického vývoje. Vydání 1. Praha: Grada, 2016. 293 stran. ISBN 9788024754529.</p> <p>Recommended iterature PAYK, Theo R. Psychopathologie: vom Symptom zur Diagnose : mit 77 Abbildungen und 7 Tabellen. 4., vollständig überarbeitete Auflage. Berlin: Springer, [2015]. Springer-Lehrbuch. ISBN 978-3-662-45530-2. RABOCH, Jiří. et al. (2019). Duševní zdraví a životní styl. Praha: Mladá fronta VÁGNEROVÁ, Marie. Psychopatologie pro pomáhající profese. Vyd. 5., rozš. a přeprac.</p>

C - Characteristics of the study subject or thematic block	
Name of the subject	Specialization - broader scientific basis I, II - speech therapy
Method of termination	zk
Additional requirements	<p>Elaboration of seminar work in the range of 10 - 15 pages.</p> <p>Elaboration of a case report of a person with impaired communication ability (child, pupil, adolescent, adult) - elaboration of diagnostic procedure, recommendations for therapy. Teaching in subjects of speech therapy 2 semesters.</p>
Lecturers	PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D., PhDr. Ilona Bytešníková, Ph.D.
Course abstract	<p>Aim:</p> <p>To deepen knowledge of speech therapy, to connect it with other subjects - deaf therapy, somatopedics, ophthalmopedics and psychopedics, including psychology and medical disciplines (neurology, ENT, phoniatics). To deepen knowledge of anatomy, physiology, pathology and pathophysiology in the field of communication disorders in children and adults</p> <p>GENERAL QUESTIONS OF SPEECH THERAPY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speech therapy intervention from a historical point of view, evaluation of the development of science and study in the 21st century. • Etiology and pathogenesis of impaired speech development. • Speech therapy intervention in early intervention programs. • An integrated pupil with impaired communication skills in primary school. • The role of the speech therapist in comprehensive rehabilitation care provided to persons with acquired neurogenic communication disorders in adulthood and old age. • The current concept of speech therapy intervention in children and pupils with symptomatic speech disorders. • Alternative and augmentative communication - communication systems, conditions for inclusion of new AAK systems in children, adolescents, adults, seniors. <p>SPEECH THERAPY SPECIALIZATION CIRCUITS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speech therapy diagnostics and therapy in children with impaired speech development. • Tests, test batteries, tests that are currently used in the diagnosis of acquired neurogenic communication disorders (dysarthria, aphasia). • Dysphagia in children with MO. Dysphagia in adults. • Methods, techniques, principles used by a speech therapist in the diagnosis of various types of communication disorders. • Current issues of balbutology - current views on the etiology, pathogenesis and therapy of stuttering. • Speech therapy intervention as part of a comprehensive rehabilitation in the area of congenital malformations of the orofacial area. <p>Current trends in speech therapy intervention for children and pupils with autism spectrum disorders.</p>
Literature	<p>Main literature</p> <p>Bočková, B. (2011) <i>Podpora žáků se specificky narušeným vývojem řeči</i>. Brno: MU.</p> <p>Bytešníková, I., Horáková, R., Klenková, J. (2007) <i>Logopedie a surdopedie</i>. Brno: Paido, 2007.</p> <p>Bytešníková, I. (2012) <i>Komunikace dětí předškolního věku</i>. Praha: Grada.</p> <p>Cséfalvay, Z. a kolektiv. (2007) <i>Terapie afázie. Teorie a případové studie</i>. Praha: Portál.</p> <p>Cséfalvay, Z., Košťálová, M., Klimešová, M. (2002) <i>Diagnostika a terapie afázie, alexie, agrafie: (manuál)</i>. Praha: Asociace klinických logopedů ČR.</p> <p>Dlouhá, O. (2003) <i>Vývojová dysfázie – porucha zpracování řečového signálu</i>. Praha: Unitisk.</p>

- Cséfalvay, Z., Lechta, V. (2013) *Diagnostika narušené komunikační schopnosti u dospělých*. Vyd. 1. Praha: Portál.
- Hartmann, B., Lange, M. (2008) *Mutismus v dětství, mládí a dospělosti*. Praha: Triton,
- Hornáková, K., Kapalková, S., Mikulajová, M. (2009) *Jak mluvit s dětmi od narození do tří let*. Praha: Portál.
- Kerekrétiiová, A. (2008) *Velofaryngální dysfunkce a palatolalie. Klinicko-logopedický aspekt*. Praha: Grada.
- Klenková, J. (2000) *Možnosti stimulace preverbálních a verbálních schopností u vývojově postižených dětí*. Brno: Paido.
- Klenková, J. (2006) *Logopedie*. Praha: Grada.
- Klenková, J. et al. (2014) *Inkluze žáků s narušenou komunikační schopností a žáků se sluchovým postižením. Psychologické, medicínské a speciálněpedagogické souvislosti*. Brno: MU.
- Klenková, J. et al. (2013) *Jedinci s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením v inkluzivním prostředí škol, školských zařízení a v zařízeních sociálních služeb*. Brno: MU.
- Klenková, J., Bočková, B., Bytešníková, I. (2012) *Kapitoly pro studenty logopedie*. Brno: Paido.
- Kopečný, P. (2014) *Logopedická intervence u osob se zdravotním postižením ve věku mladé dospělosti*. Brno: MU.
- Krahulcová, B. (2013) *Dyslalie - patlavost: vady a poruchy výslovnosti*. 2., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Beakra.
- Lechta, V. a kol. (2003) *Diagnostika narušené komunikační schopnosti*. Praha: Portál.
- Lechta, V. a kol. (2005) *Terapie narušené komunikační schopnosti*. Praha: Portál.
- Lechta, V. (2002) *Symptomatické poruchy řeči*. Praha: Portál.
- Lechta, V. (2004) *Koktavost*. Praha: Portál.
- Málková, G., Smolík, F. (2014) *Diagnostika jazykového vývoje: diagnostická baterie pro posouzení vývoje jazykových znalostí a dovedností dětí předškolního věku: testová příručka*. Vyd. 1. Praha: Grada.
- Smolík, F., Seidlová Málková, G. (2014) *Vývoj jazykových schopností v předškolním věku*. Praha: Grada Publishing.
- Vitásková, K., Mlčáková, R. (2013) *Narušení fonace a rezonance mluvené řeči – vstup do problematiky*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Vitásková, K., Mlčáková, R. (2013) *Základní vstup do problematiky získaných fatických poruch a problematiky dysartrie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Vitásková, K., Říhová, A., Dostálová, L. (2014) *Pragmatická jazyková rovina a auditivní agnózie u osob s poruchami autistického spektra. Zborník Inovácie v teórii a praxi výchovnej a komplexnej rehabilitácie osôb so zdravotným postihnutím*. Bratislava.

Recommended literature

- Angell, C. A. (2009) *Language development and disorders: a case study approach*. Sudbury, Mass.: Jones and Bartlett Publishers, xv.
- Balter, L., TAMIS-LEMONDA, C. (2003) *Child psychology: a handbook of contemporary issues*. New York: Psychology Press.
- Basso, A. (2003) *Aphasia and its therapy*. Oxford : Oxford University Press.
- Bradford, H. (2009) *Communication, language and literacy in the early years foundation stage*. New York: Routledge, ix.
- Brooks, P., Kempe, V. (2014) *Encyclopedia of language development*. London: Sage, xxxvi..
- Brookshire, H. R. (1992) *An Introduction To Neurogenic Communication Disorders*. fourth edition. St. Louis: Mosby – Year Book, 318 s.
- Buckley, B. (2003) *Children's communication skills: from birth to five years*. New York: Routledge, xxii.
- Cséfalvay, Z., Košťálová, M., Klimešová, M. (2002) *Terapie afázie, alexie, agrafie: terapeutické manuály*. Praha: AKL ČR.
- Cooper, J. (2010) *The early years communication handbook: a practical guide to creating a communication-friendly setting in the early years*. London: Practical Preschool.
- Dockrell, J., Messer, D. J. (1999) *Children's language and communication difficulties: understanding, identification, and intervention*. London ; New York: Cassell, xi.

- Duffy, R. J. (2005) *Motor speech disorders: Substrates, Differential Diagnosis and Management*. 2nd edition. St. Louis: Mosby-Year Book.
- Dukes, Ch., Smith, M. (2007) *Developing pre-school communication and language*. London: Sage, xii.
- Dvořák, J. (2001) *Logopedický slovník (terminologický a výkladový)*. Žďár nad Sázavou: edice LOGOPAEDIA CLINICA.
- Fraser, M. (2000) *Svépomocný program při koktavosti*. Praha: Portál.
- Freed, D. B. (2000) *Motor speech disorders: diagnosis and treatment*. San Diego: Singular Pub. Group, ix, Singular Textbook Series.
- Harris, J. (1990) *Early language development: implications for clinical and educational practice*. New York: Routledge, xiii.
- CHAPEY, R. (Ed.) (2008) *Language Intervention strategies in aphasia and related neurogenic communication disorders*. Philadelphia: Wolters Kluwer, Lippincot Williams and Wilkins.
- Janovcová, Z. (2004) *Alternativní a augmentativní komunikace*. Brno: MU.
- Kalvach, Z., Zadák, Z., Jiráček, R., Závazalová, H., Sucharda, P. a kol. (2004) *Geriatric a gerontologie*. Praha : Grada.
- Kertesz, A. (1982) *Western Aphasia Battery*. New York: Grune and Stratton; 1982.
- Koukolík, F. (2002) *Lidský mozek. Funkční systémy. Norma a poruchy*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Portál.
- Lechta, V. (1990) *Logopedické repetitorium*. Bratislava: SPN.
- Lechta, V. (2004) *Diagnostika a terapie koktavosti*. Praha: Asociace klinických logopedů České republiky.
- Liška, J. a kol. (1972-1989) *Logopedický zborník 1 – 8*. Košice: Východoslovenské vydavateľstvo.
- Love, R. J., Webb, W. G. (2009) *Možek a řeč. Neurologie nejen pro logopedy*. Praha: Portál.
- Lurija, A. R. (1978) *Základy neuropsychologie*. Bratislava.
- Menyuk, P., Liebergott, J. W., Schultz, M. (2014) *Early Language Development in Full-term and Premature Infants*. New York: Psychology press.
- Metodická příručka (1996) *Od prvního hlasu k prvním slovům*. Praha: TECH-MARKET.
- Mikulajová, M. – Rafajdusová, I. (1993) *Vývinová dysfázia. Špecificky narušený vývin reči*. Bratislava. Mimrová, M., Kulišťák, P., Lehečková, H., Nebudová, J. (1996) *Afázie*. Praha: Triton.
- Morales, R. C. (2006) *Orofaciální regulační terapie*. Praha: Portál.
- Nebudová, J. (1999) *Cévní mozkové příhody: minimum pro praxi*. Praha, Triton.
- Neubauer, K. (2007) *Neurogení poruchy komunikace u dospělých. (Diagnostika a terapie)*. Praha: Portál.
- Neubauer, K. (2005) Neurokognitivní moduly mozku a současné strategie obnovování porušených funkcí v rámci rehabilitace po traumatech CNS. *Diagnostika a terapie poruch komunikace*. roč. VIII., č. 1, s.11-23.
- Neubauer, K. (1997) *Poruchy řečové komunikace*. Praha : Asociace klinických logopedů České republiky.
- Neubauer, K. (1998) *Terapie poruch příjmu stravy*. In PREISS, M. a kol. *Klinická neuropsychologie*. Praha: Grada.
- Novák, A. (1999) *Vývoj dětské řeči : Fyziologie, jeho poruchy, diagnostika a léčba*. Praha : Unitisk.
- Novák, A. (1997) *Foniatrie a pedaudiologie. Základy fyziologie a patofyziologie řeči, diagnostika a léčba poruch řeči*. Praha.
- Ostatníková, D. (2003) *Anatómia, fyziológia a patofyziológia reči*. 1. vyd. Bratislava: Asklepios.
- Oravkinová, Z. (2010) *Raná logopedická intervencia u detí s rúžštepom pery a podnebia*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.
- Peutelschmiedová, A. (1994) *Etiologie a terapie koktavosti*. Olomouc: UP.
- Peutelschmiedová, A. (1994) *Čtení o koktavosti*. Praha: Portál.
- Peutelschmiedová, A. (1996) *Koktavé dítě ve škole*. Olomouc: UP.
- Peutelschmiedová, A. (2000) *Aktuální problémy balbutologie*. Olomouc.
- Preiss, V. a kol. (1998) *Neuropsychologie*. Praha: Grada.
- Průcha, J. (2011) *Dětská řeč a komunikace. Poznatky vývojové psycholingvistiky*. Praha: Grada Publishing,

- Pützer, M. (2008) *Stimmqualität und Artikulation bei Dysarthrophonien in der individuellen, tendenziellen und referentiellen Bewertung: ein instrumenteller Beitrag zu Phonations- und Artikulationsvariationen*. Saarbrücken: Universität des Saarlandes.
- Richtrová, B. Mercelová, J., Bubeníčková, B. (2014) "VYKUK": *terapeutický materiál pro rehabilitaci narušené komunikační schopnosti*. 1. vyd. České Budějovice: Kopp.
- Richterová, M. (2004) Demence – sociální a terapeutický problém současnost. *Diagnostika a terapie poruch komunikace*. roč. VII, č. 3, s. 2-23.
- Roubíčková, J.. *Test 3F: dysartrický profil*. 3., dopl. a přeprac. vyd., (V nakl. Galén 1.). Praha: Galén, c2011, 86 s. ISBN 978-80-7262-714-1.
- Seeman, M. (1955) *Poruchy dětské řeči*. Praha: SZZ.
- Singleton, N. C., Shulman, B. B.(2014) *Language development: foundations, processes, and clinical applications*. 2. vyd. Burlington, MA: Jones and Bartlett Learning, xviii.
- Šarounová, J. (2014) *Metody alternativní a augmentativní komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál.
- Tedla, M. Chrobok, V. (2009) *Poruchy polykání: Poruchy prehl'tania*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Tobiáš.
- Škodová, E., Jedlička, I. a kol. (2003) *Klinická logopedie*. Praha: Portál.
- Vágnerová, M. (2000) *Vývojová psychologie: Dětství, dospělost, stáří*. Praha: Portál.
- Vitásková, K. et al. *Vybrané typy narušené komunikační schopnosti v interdisciplinárním přístupu. Výsledky partikulárních výzkumných šetření*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, s. 9-11. ISBN: 978-80-244-3433-9.
- Vohradník, M. (2001) *Poruchy řečové komunikace u velofaryngeální insuficience*. Dolní Břežany: nakladatelství SCRIPTORIUM.
- Vrbová, R. a kol. (2012) *Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb. Část II. Diagnostické domény pro žáky s narušenou komunikační schopností*. Olomouc: UP.
- Vygotskij, L. S. (2004) *Psychologie myšlení a řeči*. Praha: Portál.
- Whitworth, A., Webster, J., Howard. (2005) *A Cognitive Neuropsychological Approach to Assessment and Intervention in Aphasia: a clinician's guide*. first published. Hove: Psychology Press.

C - Characteristics of the study subject or thematic block

Name of the subject	Specialization- Education of Individuals with Hearing Impairments
Method of termination	zk

Additional requirements	Elaboration of seminar work in the range of 10 - 15 pages Elaboration of case studies of a person with hearing impairment - elaboration of special pedagogical diagnostics (surdopedic), proposal of reeducation procedures Teaching in the subject of deafness 2 semesters
--------------------------------	---

Lecturers	PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D., PhDr. Radka Horáková, Ph.D.
------------------	--

Course abstract	
------------------------	--

Aim:

To connect knowledge from deaf therapy, to connect it with knowledge from speech therapy, psychology and medical disciplines (ENT, phoniatrics).

GENERAL ISSUES OF SURDOPEDY

- Aim and subject of surdopedics, its development
- A look at the personality of an individual with a hearing impairment throughout history
- Development of communication in a child with severe hearing impairment
- Communication forms of people with hearing impairments
- Issues of screening and counseling in surdopedic practice
- Surdopedic diagnostics
- Surdopedic prosthetics and other technical aids used in surdopedic practice
- Speech therapy care for an individual with a hearing impairment
- Characteristics of individual methodological approaches in the education of individuals with hearing impairment
- Deaf community - philosophy, personality of the deaf, organization of the deaf, study opportunities and employment, the main principles for contact with the hearing impaired

SURDOPEDY SPECIALIZATION CIRCUITS

- Speech development in individuals with hearing impairment, speech building and development of communication skills in children with hearing impairment, speech development in terms of content, articulation, grammar, modulation factors of speech
 - Hearing prosthetics and other hearing aids
 - Communication of individuals with hearing impairment - characteristics of individual communication forms - finger alphabet, reading, Czech sign language and other visually motor ways of communicating individuals with hearing impairment within intercultural and intracultural communication
 - Sign language - a system of means for mutual communication and information transfer, basic linguistic terminology. Natural language signs. Language communication in the society of the deaf
 - Theoretical foundations of sign language - structure and functioning of sign language. Relationships between spoken and sign languages. Specific features of sign language, verbal and nonverbal elements in sign language. Sign language means of expression
 - Sign language translation - basic information about interpreting. Communicative functions of simultaneous interpreting from sign language into Czech and vice versa. Code of Ethics for a Sign Language Interpreter
 - Educational programs for individuals with hearing impairment - development to the present, oral educational programs, total communication, programs with dominant sign language, bilingual education, early hearing speech education program
- Hearing impairment and other combinations of disabilities - individual combinations including deafblindness - occurrence, care program, development, equipment, communication systems for the deafblind

Literature

Main literature

- Čeňková, I. (2001) *Teorie a didaktika tlumočení I*. Praha: FF UK Desktop Publishing.
- Doležalová, L. (2012) *Terciární vzdělávání studentů se sluchovým postižením v České republice*. Brno: MU.
- Horáková, R. (2012) *Sluchové postižení. Úvod do surdopedie*. Praha: Portál.
- Horáková, R. (2011) *Surdopedie*. Brno: MU.
- Hricová, L. (2011) *Analýza komunikačních kompetencí žáků a učitelů na základních školách pro žáky se sluchovým postižením v České republice a v Německu*. Brno: MU.
- Hrubý, J. (1997, 1998) *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu. 1. a 2. díl*. Praha: Septima.
- Langer, J., Ptáček, V., Dvořák, K. (2004) *Znaková zásoba českého znakového jazyka k rozšiřujícímu studiu surdopedie se zaměřením na znakový jazyk*. Olomouc: UP PdF.
- Napier, J. (2002) *Sign Language Interpreting*. (Lingvistig Coping Strategies). Coleford: GB: Douglas McLean.
- Pitnerová, P. (2014) *Role komunikace v procesu integrace žáka se sluchovým postižením*. Brno: MU.
- Potměšil, M. (2002) *Všeobecný slovník českého znakového jazyka A-N*. Praha: Fortuna.
- Potměšil, M. (2004) *Všeobecný slovník českého znakového jazyka O-Ž*. Praha: Fortuna.
- Potměšil, M. (1999) *Úvodní stati k výchově a vzdělávání sluchově postižených*. Praha: Fortuna.
- Preston, P. (1996) *Mother Father Deaf: Living between Sound and Silence*. Harvard University Press.
- Šedivá, Z. (2006) *Psychologie sluchově postižených ve školní praxi*. Praha: Septima.
- Vysuček, P., Motejzlková, J. (2003) *Specifické znaky*. Praha: FF UK, Pevnost.

Recommended literature

- Cardinax, V. (1999) *Ujměte se mě, výchova hluchoslepých dětí*. Praha: Scientia.
- Eastabrooks, S. R., Estes, E. L. (2007) *Helping deaf and hard of hearing students to use spoken language: a guide for educators and families*. Thousand Oaks: Corwin Press.
- Fitzpatrick, E. M., Doucet, S. P. (2013) *Pediatric audiologic rehabilitation: from infancy to adolescence*, New York: Thieme.
- Freeman, R. D. (1992) *Tvé dítě neslyší?* Praha: FRPSP.
- Gabrielová, D., Paur, J., Zeman, J. (1998) *Slovník znakové řeči*. Praha: Horizont.
- Gifford, R. H. (2013) *Cochlear implant patient assessment: evaluation of candidacy, performance, and outcomes*, San Diego: Plural Pub., Inc.
- Günther, K. B. (2000) *Bilingvální vyučování neslyšících žáků základní školy*. Praha: MŠMT.
- Holmanová, J. (2002) *Raná péče o dítě se sluchovým postižením*. Praha: Septima.
- Homoláč, J. (1998) *Sociolingvistika. Komunikace neslyšících*. Praha: FF UK.
- Hronová, A. (2002) *Poznáváme český znakový jazyk III. (Tvoření tázacích vět). Speciální pedagogika 12, č. 2, s. 113 – 123*
- Hronová, A., Motejzlková, J. (2002) *Raná komunikace mezi matkou a dítětem*. Praha: FRPSP.
- Hrubý, J., Barešová. (1999) *Didaktické a technické pomůcky pro sluchově postižené v MŠ a ZŠ*. Praha: Septima.
- Jabůrek, J. (1998) *Bilingvální vzdělávání neslyšících*. Praha: Septima.
- Janotová, N. (1999) *Odezírání u sluchově postižených*. Praha: Septima.
- Janotová, N. (1996) *Reedukace sluchu sluchově postižených dětí v předškolním věku*. Praha: Septima.
- Janotová, N., Řeháková, K. (1990) *Surdopedie. Komunikace sluchově postižených*. Praha: SPN.
- Janotová, N., Svobodová, K. (1998) *Integrace sluchově postiženého dítěte v mateřské a základní škole*. Praha: Septima.
- Klenková, J. et al. (2014) *Inkluze žáků s narušenou komunikační schopností a žáků se sluchovým postižením. Psychologické, medicínské a speciálněpedagogické souvislosti*. Brno: MU.
- Klenková, J. et al. (2013) *Jedinci s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením v inkluzivním prostředí škol, školských zařízení a v zařízeních sociálních služeb*. Brno: MU.
- Kowalik, S., Baňka, A. (2000) *Perspektivy rehabilitace hluchoslepých*. Praha: Wagner Press, s.r.o.,
- Krahulcová, B. (2002) *Komunikace sluchově postižených*. Praha: Karolinum.
- Lexikologie pro základní školy*. (2003) Praha: FFUK.

- Lejska, M. (2003) *Poruchy verbální komunikace a foniatrie*. Brno: Paido.
- Leonhardt, A. (2001) *Úvod do pedagogiky sluchovo postižených*. Bratislava: Sapientia.
- Ludíková, L. (2000) *Vzdělávání hluchoslepých I*. Praha: Scientia.
- Ludíková, L. (2001) *Edukace hluchoslepého dítěte raného věku*. Olomouc: UP.
- Ludíková, L. (2001) *Vzdělávání hluchoslepých III*. Praha: Scientia.
- Macurová, A. (2001) *Poznáváme český znakový jazyk (Úvodní poznámky)*. *Speciální pedagogika* 11, č. 2, s. 69-75
- Madell, J. R., Flexer, C. (2011) *Pediatric audiology casebook*, New York: Thieme.
- Motejzlíková, J. (2003) *Poznáváme český znakový jazyk V. (Specifické znaky)* *Speciální pedagogika*, 2003, roč. 13, č. 3.
- Nebeská, I. (1992) *Úvod do psycholingvistiky*. Jinočany: H & H.
- Novák, A. (1994) *Foniatrie a pedaudiologie I. Poruchy komunikačního procesu způsobené sluchovými vadami*. Praha.
- Novák, A. (1997) *Foniatrie a pedaudiologie II. Základy fyziologie a patofyziologie řeči, diagnostika a léčba poruch řeči*. Praha.
- Padden, C., Humphries, T. (2005) *Inside Deaf Culture*. Harvard University Press.
- Potměšil, M. (1992) *Prstová abeceda*. Praha: FRPSP.
- Potměšil, M. (2003) *Čtení k surdopedii*. Olomouc: UP.
- Potměšil, M. (2002) *Zpracování dřeva – terminologická pomůcka*. Beroun.
- Potměšil, M. a kol. (2012) *Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb. Část II. Diagnostické domény pro žáky se sluchovým postižením*. Olomouc: UP.
- Poul, J. (1991) *Jak vést neslyšící dítě k četbě*. Praha: Knihovna časopisu GONG.
- Poul, J. (1996) *Nástin vývoje vyučování neslyšících*. Brno: Paido.
- Procházková, A. a kol. (1992) *Slovník znakového jazyka pro obor pedagogika a psychologie*. Hradec Králové: PedF.
- Ptáček, V., Kotvová, M. (1998) *Slovník znakové řeči*. Praha: PedF UK.
- Pulda, M. (1992, 1994) *Surdopedie se zaměřením na raný a předškolní věk*. Brno: MU.
- Pulda, M. (2002) *Včasná sluchově řečová výchova malých sluchově postižených dětí*. Brno: MU.
- Pulda, M. (2000) *Integrovaný žák se sluchovým postižením v základní škole*. Brno: Paido.
- Půstová, Z. (1997) *Psychomotorický vývoj sluchově postižených dětí v předškolním věku*. Praha: Septima.
- Robertson, L. (2014) *Literacy and deafness: listening and spoken language*, San Diego: Plural Publishing.
- Růžičková, M. (2000) *Učíme se českou znakovou řeč*. Praha: Septima.
- Růžičková, M. (2001) *Znakování pro každý den*. Praha, Septima.
- Šedivá, Z. (1997) *Rozvíjení sociálních dovedností sluchově postižených*. Praha: Septima.
- Seewald, R., Tharpe, A. M. (2011) *Comprehensive handbook of pediatric*, San Diego: Plural Pub., Inc.
- Sinecká, J. (2003) *Komunita neslyšících a limity jejich integrace do české společnosti. (Zpráva o výzkumu zdravotně handicapované skupiny)*. *Speciální pedagogika* 1, s. 33-42.
- Souralová, E. (2002) *Čtení neslyšících*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého.
- Souralová, E. (2000) *Vzdělávání hluchoslepých II*. Praha: Scientia.
- Spencer, P., E., Marschark, M. (2010) *Evidence – Based Practice in Educating Deaf and Hard of Hearing Students*. New York: Oxford University Press.
- Svobodová, K. (1997) *Logopedická péče o děti s kochleárním implantátem*. Praha: Septima.
- Terminologie pro počítače, internet, tvorbu webových stránek a typografii v českém znakovém jazyce*. (2003) Praha: ASNEP.
- Tye-Murray, N. (2009) *Foundations of aural rehabilitation: children, adults, and their family members*, Stamford: Cengage Learning.
- Yoshinaga – Itano, CH. (2003) *From Screening to Early Identification and Intervention: Discovering Predictors to Successful Outcomes for Children With Significant Hearing Loss*. *The Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 8(1), s. 11-30.

C - Characteristics of the study subject or thematic block

Name of the subject Specialization - broader scientific basis I, II - psychopedia

Method of termination zk

Additional requirements

Prepare seminar papers in the range of 10 pages of a selected topic in the field of general psychopedic issues and one topic in the field of specialization
Develop an individual educational plan for a pupil with a mental disability in an inclusive environment in kindergarten and primary school
Teaching in the subject of psychopedia in 2 semesters

Lecture

doc. PhDr. Barbora Bazalová, Ph.D.

Course abstract

Target:

To deepen knowledge of psychopedia and connect it with knowledge from other fields - psychology, sociology, medical fields (psychiatry, neurology).

GENERAL ISSUES OF PSYCHOPEDY

- Development of society's relationship with people with mental disabilities
- Defining the category of people with mental disabilities, the degree of disability
- The social dimension of mental disability
- Education system for children, pupils and students with mental disabilities
- Special pedagogical diagnostics for individuals with mental disabilities
- Therapy in special pedagogical care (hippotherapy, occupational therapy, canis therapy, art therapy, dramatherapy, basal stimulation method, etc.)
- Current foreign trends in the field of support for people with mental disabilities
- Issues of lifelong learning of individuals with mental disabilities

PSYCHOPEDIA SPECIALIZATION CIRCUITS

- Characteristics of people with mental disabilities, the impact of education and training on the development of individuals with mental disabilities, their opportunities in the field of professional employment according to the degree of disability, the issue of adulthood
- Down syndrome, etiology, characteristics, educational opportunities and extracurricular activities, adulthood
- Autism spectrum disorders, etiology, characteristics, educational opportunities, employment for individual autism spectrum disorders
- Social services provided to people with mental disabilities, development and forecast of services provided in the social sphere
Non-governmental facilities, possibilities of alternative care for people with mental disabilities throughout their lives.

Literature

Main literature

Bartoňová, M. (2005) *Současné trendy v edukaci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v České republice*. Brno: MSD.

Bartoňová, M. (2014) *Students with Intellectual Disability in Inclusive Education Settings*. Brno: MU.

Bartoňová, M. (2013) *Inkluzivní didaktika v základní škole se zřetelem na edukaci žáků s lehkým mentálním postižením*. Brno: MU.

Bartoňová, M., Bazalová, B., Pipeková, J. (2007) *Psychopedie*. Brno: Paido.

Bazalová, B. (2014) *Dítě s mentálním postižením a podpora jeho vývoje*. Praha: Portál.

Bazalová, B. (2012) *Poruchy autistického spektra v kontextu české psychopedie*. Brno: MU.

- Bazalová, B. (2011) *Poruchy autistického spektra. Teorie, výzkum, zahraniční zkušenosti*. Brno: MU.
- Brožová, D. (2010) *Poradenská podpora a možnosti edukace žáků s poruchami učení v širším smyslu*. Brno: MU.
- Čadilová, V., Thorová, K., Žampachová, Z. (2012) *Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb. Část II. Diagnostické domény pro žáky s poruchami autistického spektra*. Olomouc UP.
- Černá, M. a kol. (2008) *Česká psychopedie*. Praha: UK.
- Pipeková, J., Vítková, M. et al. (2014) *Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení*. Brno: MU.
- Pipeková, J., Vítková, M. et al. *Social Inclusion of People with Intellectual Disabilities*. Brno: MU.
- Pueschel, S. (1997) *Downův syndrom pro lepší budoucnost*. Praha: Tech-Market.
- Thorová, K. (2006) *Poruchy autistického spektra*. Praha: Portál.
- Valenta, M., Müller, O. (2003) *Psychopedie, teoretické základy a metodika*. Olomouc: Parta.
- Valenta, M. a kol. (2012) *Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb. Část II. Diagnostické domény pro žáky s mentálním postižením*. Olomouc: UP.
- Vítková, M., Kopečný, P. (2014) *Strategies in the Education of Students with Severe Disabilities Extending into Young Adulthood*. Brno: MU.

Recommended literature

- APA (2000) *Diagnostic and Statistical Manual of Mental disorders*. American Psychiatric Assotian.
- Atwood, T. (1998) *Aspergers 'syndrome. A Guide for Parents and Professional*. London and Philadelphia: Jessika Kingsley Publishers.
- Dolejší, M. (1996) *K psychologii mentálně retardovaných*. Praha: Avicenum.
- Hort, V. (2000) *Dětská a adolescentní psychiatrie*. Praha: Portál.
- Chaloupková, S. (2011) *Analýza školních vzdělávacích programů a vyučovacího procesu na základních školách praktických v České republice*. Brno: MU.
- Kurtz, L. A. (2006) *Visual Perception Problems in CHildren with AD/HD, Autism, and Other Learning Disability*. London and Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.
- Lerner, J. W., Kline, F. (2006) *Learning Disabilities and Related Disorders*. Boston: Houghton MifflinCompany.
- Lindmeoer, Ch. (2013) *Biogrtafiearbeit mit geistig behinderten Menschen. Ein Praxisbuch für Einzel- und Gruppenarbeit*. Weinheim und Basel: Verlag Beltz Juventa.
- Matoušek, O. (2007) *Sociální služby*. Praha : Portál.
- Monatová, L. (1997) *Pojetí speciální pedagogiky z vývojového hlediska*. Brno:
- Paido. Müller, O. (2005) *Terapie ve speciální pedagogice*. Olomouc: UP.
- Nesnídalová, R. (1997) *Extrémní osamělost*. Praha: Portál.
- Nováková, J. (2013) *Biodromální vývoj jedinců s poruchou autistického spektra v kontextu podpory a vzdělávání*. Brno: MU.
- Pipeková, J. a kol. (2004) *Kariérové poradenství pro žáky se zdravotním postižením*. Praha: IPPP
- ČR. Pipeková, J. (ed.) (2010) *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3. přepracované a rozšířené vydání. Brno: Paido.
- Prinosilová, D. (2007) *Diagnostika ve speciální pedagogice. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno : Paido.
- Read, J., Clements, L., Ruebain, D. (2006) *Disabled Children and the Law*. London and Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.
- Rubinštejnová, S. J. (1987) *Psychologie mentálně zaostalého žáka*. Praha: SPN.
- Schopler, E. (1997) *Autistické chování*. Praha: Portál.
- Schopler, E. (1999) *Příběhy dětí s autismem a příbuznými poruchami vývoje*. Praha: Portál.
- Strnadová, I. (2008) *Rodiny osob s mentálním postižením. Současné směry ve výzkumu a možnosti speciálně pedagogické intervence*. Praha: Karolinum.
- Šiška, J. (2005) *Mimořádná dospělost*. UK Praha, Karolinum.
- Švarcová, I. (2006) *Mentální retardace*. Praha: Portál.
- Vágnerová, M. (2004) *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál.
- Valenta, M., Krejčířová, O. (1997) *Psychopedie - kapitoly z didaktiky mentálně retardovaných*. Olomouc: Netopejr.
- Vančová, A. (2003) *Špecifická edukácie mentálne postihnutých*. Bratislava: Sapiaentia.

C - Characteristics of the study subject or thematic block	
Name of the subject	Specialization - broader scientific basis I, II - somatopedie
Method of termination	zk
Additional requirements	Prepare a seminar paper in the range of 10 -15 pages of a selected topic in the field of general somatopedic issues and one topic in the field of specialization Teaching in the subject of somatopedie in two semesters
Lecturers	doc. PhDr. Dagmar Opatřilová, Ph.D., prof. PhDr. Marie Vítková, CSc.
Course abstract	<p>Target: To expand knowledge about the issue of intervention of people with disabilities, to acquire special diagnostic and supportive methods of work. Target support provided from early age to adulthood. To combine knowledge with knowledge from other fields - psychopedie, ophthalmology, speech therapy and from medical disciplines (neurology, physiotherapy, orthopedics, psychiatry, ENT phoniatics, ophthalmology).</p> <p>GENERAL ISSUES OF SOMATOPEDY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Development of society's relationship to the physically and disabled • Defining the category of people with disabilities • The social dimension of physical disability • The system of education of individuals with physical disabilities, inclusion in the Czech Republic • The image of physical disability in individual stages of an individual's life • Special pedagogical diagnostics for individuals with physical disabilities • Therapy in special pedagogical care (medical rehabilitation with central motoneuron disorder, occupational therapy, concept of basal stimulation, hippotherapy, etc.) <p>SPECIALIZATION CIRCUITS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Characteristics of sick youth, the most common chronic diseases (epilepsy, allergies, asthmatic diseases), the impact on the upbringing and education of children and adolescents, their professional application and quality of life • Cerebral palsy, etiology, characteristics, forms of MO, characteristics • Cerebral palsy as a combined disability, characteristics (motor disability with associated mental disability, epilepsy, sensory impairment, communication disorders). • Brain injuries from a medical and pedagogical point of view. <p>Degenerative muscle diseases, Duchenne progressive muscular dystrophy.</p>
Literature	<p>Main literature</p> <p>Bartoňová, M., Vítková, M. (2007) <i>Strategie ve vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i>. Brno: Paido.</p> <p>Best, S., Heller, G., Bigge, J. (2005) <i>Teaching individuals with Physical or Multiple Disabilities</i>. New Jersey: Upper Saddle River.</p> <p>Čadová, E. a kol. (2012) <i>Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb. Část II</i>. Olomouc: UP.</p> <p>Eis, E. (1990) <i>Ortopedie pro speciální pedagogii</i>. Praha: SPN.</p> <p>Fialová, I., Opatřilová, D., Procházková, L. (2012) <i>Somatopedie</i>. Brno: Paido.</p> <p>Fialová, I. (2011) <i>Analýza faktorů determinujících edukaci a profesní orientaci jedinců se zdravotním postižením</i>. Brno: MU.</p> <p>Harčaričková, T. (2011) <i>Pedagogika telesne postihnutých. chorých a zdravotne oslabených – teoretické základy</i>. Bratislava: IRIS.</p>

- Kantor, J. a kol. (2014) *Kreativní přístupy v rehabilitaci osob s těžkým kombinovaným postižením – výzkumy, teorie a jejich využití v edukaci a terapiích*. Olomouc: UP.
- Müller, O. (ed.) a kol. (2014) *Terapie ve speciální pedagogice*. 2. přepracované vydání. Praha: Grada.
- Opatřilová, D. (2003) *Pedagogická intervence v raném a předškolním věku u jedinců s dětskou mozkovou obrnou*. Brno: MU.
- Opatřilová, D. (2009) *Analýza současného stavu inkluzivního vzdělávání v České republice u jedinců s tělesným postižením v předškolním a základním vzdělávání*. Brno: MU.
- Opatřilová, D. et al. (2013) *Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním v základních školách*. Brno: MU.
- Pipeková, J., Vítková, M., et al. (2015) *Social Inclusion of People with Intellectual Disabilities*. Brno: MU.
- Vítek, J., Vítková, M. (2010) *Teorie a praxe v edukaci, intervenci, terapii a psychosociální podpoře jedinců se zdravotním postižením se zaměřením na neurologická onemocnění*. Brno: Paido.
- Vítková, M. (2006) *Somatopedické aspekty*. 2. rozšířené a přepracované vydání. Brno: Paido.
- Vítková, M., Kopečný, P. (2014) *Strategies in the Education of Students with Severe Disabilities Extending into Young Adulthood*. Brno: MU.

Recommended literature

- Doležal, R., Vítková, M. *Zaměstnávání osob se zdravotním postižením*. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-143-0.
- Gutvirth, J. (1981) *Základy dětského lékařství pro speciální pedagogy*. Praha: SPN.
- Hájková, V. (2008) *Podpora speciálních vzdělávacích potřeb žáků se zdravotním znevýhodněním*. Praha: Karolinum.
- Hronová, M. (1987) *Významné osobnosti v historii somatopedie*. Olomouc: UP.
- Jankovský, J. (2001) *Ucelená rehabilitace dětí s tělesným a kombinovaným postižením*. Praha: Triton.
- Kábele, F. (1986) *Rozvíjení hybnosti a řeči u dětí s DMO*. Praha: MPSV.
- Kábrt, J. a kol. (1988) *Lexicon medicum*. Praha: AVICENUM.
- Kapounek, B. a kol. (1989) *Ortopedie a neurologie pro speciální pedagogy*. Praha: SPN.
- Káš, S. (1997) *Neurologie v běžné lékařské praxi*. Praha, Grada-Avicenum.
- Kubát, R. (1992) *Ortopedické vady u dětí a jak jim předcházet*. Praha: H+H.
- Langmeier, J. (1990) *Vývojová psychologie pro dětské lékaře*. Praha: Avicenum.
- Langmeier, J., Krejčířová, D. (1998) *Vývojová psychologie*. Praha: Grada.
- Lesný, I., Špitz, J. (1987) *Neurologie a psychiatrie pro speciální pedagogy*. Praha: SPN.
- Malchiodi, K. (2005) *Expressive Therapies*. New York: The Guilford Press.
- Monatová, L. (1996) *Pojetí speciální pedagogiky z vývojového hlediska*. Brno: Paido.
- Monatová, L. (2000) *Speciálně pedagogická diagnostika z hlediska vývoje dítěte*. Brno: Paido.
- Novosad, L. (2000) *Základy speciálního poradenství*. Praha: Portál.
- Opatřilová, D. (2013) *Edukace osob s těžkým postižením a souběžným postižením více vadami*. Brno: MU.
- Opatřilová, D., Nováková, Z., Vítková, M. et al. (2012) *Intervence u dětí se zdravotním postižením v raném věku*. Brno: Paido.
- Piaget, J., Inhelderová, B. (1997) *Psychologie dítěte*. Praha: Portál.
- Pipeková, J. (ed.) (2010) *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3. přepracované a rozšířené vydání. Brno: Paido.
- Přinosilová, D. (2007) *Diagnostika ve speciální pedagogice*. Brno: Paido.
- Říčan, P., Krejčířová, D. (1997) *Dětská klinická psychologie*. Praha: Grada-Avicenum.
- Říčan, P., Vágnerová, M. (1991) *Dětská klinická psychologie*. Praha: Avicenum.
- Šlapal, R. (1996) *Neurologie pro speciální pedagogy*. Brno: Paido.
- Trojan, S. a kol. (1996) *Fyziologie a léčebná rehabilitace motoriky člověka*. Praha: Grada.
- Vaňurová, H. (2006) *Sociální aspekty kvality života v onkologii*. Brno: MSD.
- Valenta, M. a kol. (2012) *Školská integrace žáků se zdravotním postižením*. Ústí n. L. EDA.
- Vítek, J. (2007) *Medicínská propedeutika pro speciální pedagogy. Úvod do neurologie. Úvod do oftalmologie*. Brno.
- Vítková, M., Pipeková, J. (ed.) (2001) *Terapie ve speciálně pedagogické péči*. 2. rozšířené vydání. Brno: Paido.
- Vojta, V. (1993) *Mozkové hybné poruchy v kojeneckém věku*. Praha: Grada.
- Votava, J. a kol. *Ucelená rehabilitace osob se zdravotním postižením*. Praha: Karolinum, 2003.

C - Characteristics of the study subject or thematic block	
Name of the subject	Specialization - broader scientific basis I, II - ophthalmopedics
Method of termination	zk
Additional requirements	Case study (10 pages) including elaborated rehabilitation plan (min. 2 pages) Teaching in the subject of ophthalmology in 2 semesters
Lecturers	PhDr. Petra Röderová, Ph.D., Mgr. Martina Vrabel, Ph.D.
Course abstract	<p>Target: To expand knowledge about the issue of intervention of visually impaired people, to acquire special diagnostic and supportive methods of work. Target support provided from early age to adulthood. To combine knowledge with knowledge from other fields - psychopedia, somatopedia, speech therapy, deafness and from medical fields (ophthalmology, neurology, ENT phoniatics).</p> <p>GENERAL ISSUES OF OPHTHALMOPEDIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Development of society's relationship to the visually impaired • Paradigm of ophthalmology within the paradigm of special pedagogy • Specifics of psychomotor development of an individual with visual impairment from the point of view of the developmental stages of Erikson and Piaget • Methods of reeducation and compensation from an ophthalmopedic point of view • School issues in the field of visual impairment • Non-profit sector as one of the pillars of comprehensive rehabilitation of the visually impaired (early care, Tyfloservis, Tyflocentrum, SONS, LORM) • Post-productive age in visually impaired individuals and their activation <p>SPECIALIZATION CIRCUITS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Early intervention in visually impaired children • Cooperation with the family of a visually impaired child • Disorders of binocular vision in preschool children, reeducation • Specifics of teaching visually impaired and blind pupils • Visual impairment and the phenomenon of combined disability <p>Education of individuals with deafness</p>
Literature	<p>Main literature</p> <p>Baslerová, P. (2012) <i>Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb. Část II. Diagnostické domény pro žáky se zrakovým postižením</i>. Olomouc: UP.</p> <p>Čálek, O. a kol. (1991) <i>Vývoj osobnosti zrakově těžce postižených</i>. Praha: SPN.</p> <p>Čálek, O. (1984) <i>Raný vývoj dítěte nevidomého od narození</i>. Praha: UK.</p> <p>Kudelová, I., Květoňová, L. (1996) <i>Malé dítě s těžkým poškozením zraku</i>. Brno: Paido.</p> <p>Květoňová, Švecová, L. (2000) <i>Oftalmopedie</i>. Brno: Paido.</p> <p>Květoňová-Švecová, L., Madlener, I., Řehůřek, J., Vítková, M. (1999) <i>Možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení</i>. Brno: Paido.</p> <p>Ludíková, L. (1988) <i>Tyflopédie I. a II.</i> Olomouc: UP.</p> <p>Ludíková, L., Maleček, M. (1991) <i>Tyflopédie III.</i> Olomouc: UP.</p> <p>Ludíková, L. (2001) <i>Edukace hluchosleпého dítěte raného věku</i>. Olomouc: UP.</p> <p>Ludíková, L. (2000) <i>Vzdělávání hluchosleпých I.</i> Praha: Scientia.</p> <p>Ludíková, L. (2001) <i>Vzdělávání hluchosleпých III.</i> Praha: Scientia.</p> <p>Mason, H. (1986) <i>Visual Impairment</i>. London: David Fulton Publishers.</p> <p>Nielsen, L. (1998) <i>Učení zrakově postižených dětí</i>. Praha.</p> <p>Pilařová, M., Hradílková, T. <i>Raný vývoj dítěte a možnosti rané intervence</i>. Praha: Futurum, 1999.</p>

Vágnerová, M. (1995) *Oftalmopsychologie dětského věku*. Praha: UK.

Recommended literature

- Corn, A. L., Martinez, I., Hlaváčková, E., Skalická, M., Vachulová, J. (1993) *Máte ve třídě zrakově postižené dítě*. Praha: SRP.
- Hamadová, P., Květoňová, L., Nováková, Z. (2007) *Oftalmopedie*. Brno: Paido. Heiner, D., Skalická, M. (1995) *Učíme se dívat*. Praha: SRN.
- Chenová, D. (1994) *Rodiče a malé zrakově postižené děti*. Praha: SRP. Jeřábek, J. (1979) *Oftalmologie pro pedagogy*. Praha.
- Jesenský, J. (1988) *Hmatové vnímání informací s pomocí tyflografiky*. Praha: SPN. Jesenský, J. (1995) *Kontrapunktury integrace zdravotně postižených*. Praha: Karolinum. Keblová, A. (1996) *Integrované vzdělávání dětí se zrakovým postižením*. Praha: Septima. Keblová, A. (1996) *Kompenzační pomůcky pro zrakově postižené žáky ZŠ*. Praha: Septima.
- Keblová, A. (1999) *Čich, hmat, sluchové vnímání, náprava binokulárních poruch*. Praha: Septima.
- Kowalik, S., Banka, A. (2000) *Perspektivy rehabilitace hluchoslepých*. Praha: Wagner Press.
- Lopuchová, J. (1999) *Terminologický slovník pedagogiky zrakovo postižených*. Bratislava: Iris.
- Mason, H., Mc Call, S. (1997) *Visual Impairment*. London: David Fulton Publishers.
- Monatová, L. (1996) *Pojetí speciální pedagogiky z vývojového hlediska*. Brno: Paido. Monatová, L. (2000) *Speciálně pedagogická diagnostika z hlediska vývoje dítěte*. Brno: Paido. Nielsen, L. (1996) *Dotýkej se, ať pochopíš*. Praha: SRP.
- Novák, J. (1997) *Využití výpočetní techniky pro zdravotně postižené*. Brno: Paido. Požár, L. (1987) *Patopsychológia postihnutého dieťaťa*. Bratislava: UK.
- Požár, L. (1996) *Školská integrácia dětí a mládeže s poruchami zraku*. Bratislava: UK, *Raná péče pro rodiny s dětmi se zrakovým a kombinovaným postižením*. (1988) Praha: SRP. Riebel, O. (1985) *Vybrané kapitoly z oftalmologie*. Praha: SPN.
- Skalická, M. (1988) *Visual Assesment and Vision Stimulation for Young Children with a Visual Impairment*. Stockholm: Institute of Education.
- Smýkal, J. (1988) *Hovory s rodiči*. Praha: ÚV Svazu invalidů. Smýkal, J. (1994) *Pohled do dějin slepeckého písma*. Praha: ČUNS. Souralová, E. (2000) *Vzdělávání hluchoslepých II*. Praha: Scientia.
- Waren, D. H. (1989) *Blindness and Early Childhood Development*. American Foundation for the Blind. NY.

C - Characteristics of the study subject or thematic block

Name of the subject	Specialization - broader scientific basis I, II - etopedy
----------------------------	---

Method of termination	zk
------------------------------	----

Additional requirements	
--------------------------------	--

- Comparative studies of behavioral disorders in international and interdisciplinary contexts; Search and analysis of research studies on a given topic;
 - Research, analysis of research studies on the topic of dissertation research - comparison in international and interdisciplinary context
 - Search and analysis of research studies on a given topic - historical context
 - Elaboration of a theoretical study in the context of various forms of knowledge about behavioral disorders, application to specific approaches to education / intervention.
 - Analytical and comparative study of pathological risks and resilient support of the individual with behavioral disorder in the context of quality of life perspectives - international and historical context
 - Professional translation on the topic of the dissertation
- Teaching the subject of etopedy in two semesters

Lecturers	
------------------	--

doc. Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D., doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.

Course abstract	
------------------------	--

Aim:

To expand knowledge in the field of etopedy and understanding of the multidimensional and interdisciplinary context of the development of behavioral disorders in childhood in the context of life perspectives and quality of life in adulthood.

- Apply this knowledge to current practice in the field and link it to research studies.
- Link these concepts in an international context.
- Apply the acquired knowledge to research strategies in etopedy.
- To develop conceptual systematic work on the research of 3P strategies (support, strengthening, guidance) in the intervention processes of etopedy.
- To connect them in the practice of etopedy with the use of knowledge of historical concepts and examples of good practice from the international school environment.

GENERAL ISSUES

- Social science context of "problematic" behavior of children in etopedy in the context of inclusive pedagogy.
 - Context of inclusion and quality of life in etopedy - international comparison.
 - Epistemological starting points in the historical context of the approach to the issue of behavioral disorders in childhood and young adulthood in the Czech and international space.
 - Context of school success and behavioral disorders.
 - Concepts of intervention of "problematic" behavior of children in a historical concept (including current ones) in a social science context.
 - Concepts of intervention of "problematic" behavior of children in international comparison.
 - The concept of 3P intervention as a response to the child's educational needs as the fulfillment of the child's best interests in the environment of a) school, b) family, c) specialized counseling / intervention environment, d) specialized institutional intervention environment.
 - Behavioral disorder as a risk of social pathology in adulthood.
- Context of resilience in etopedy.

SPECIALIZATION CIRCUITS

- Behavioral disorder in the context of social inclusion / exclusion / marginalization processes - impacts on the life of a child with a behavioral disorder and on the quality of his or her adult life;
 - The context of the influence that different forms of knowledge about "problem" behavior have on specific approaches to education / intervention;
 - Social control actors (formal, informal) and their influence on the processes of education and intervention in etopedy in the context of inclusion a) school, b) social;
 - The level of the relationship between the individual and the environment, the process of labeling / stigmatization and its specific implications for ethopedic education / intervention;
 - Internalized and externalized behavioral disorders in the context of socialization processes;
 - Historical approaches to the intervention of children and young adults with behavioral disorders and their comparison with the concept of 3P;
 - Resilience processes as sources of 3P intervention;
 - Externalized and internalized behavioral disorders in the context of 3P theory;
 - ADHD, ADD in the context of 3P theory;
 - Child / young adult crime;
 - Context of behavioral disorders and crime;
- Examples of good practice of support, strengthening and guidance from the international space.

Literature

Main literature

- Becker, H. S. (1991) *Outsiders: Studies in the Sociology of Deviance*. New York: The Free Press.
- Goffman, E. *Stigma: (2003) Poznámky k problému zvládnání narušené identity*. Praha: Sociologické nakladatelství.
- Daniels, H., Cole, T., Sellman, E., Sutton, J., Visser, J., Bedward, J. (2003) *Study Young People Permanently Excluded from School*. Research Report RR405. London: DfES.
- Červenka, K., Vojtová, V. (2013) *Východiska pro speciálněpedagogické intervence v etopedii*. 1. vyd. Brno: MU.
- Kauffman, J. M. (2005) *Characteristics of emotional and behavioral disorders of children and youth*. 8th ed. Upper Saddle River, N. J.: Pearson.
- Munková, G. (2013) *Sociální deviace : přehled sociologických teorií*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk,
- O'Hanlon, CH. (2003) *Educational Inclusion as Action Research: An Interpretive Discourse (Inclusive Education)*. Open University Press,
- Rutherford, JR., Quinn, R., Mathur, S. (2004) *Handbook of Research in Emotional and Behavioral Disorders*. New York, London: The Guildford Press,
- Vojtová, V., Červenka, K. et al. (2012) *Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování*. 1. vyd. Brno: MU.
- Vojtová, V. (2010) *Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku poruch chování a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti*. 1.vyd. Brno: Muni Press,
- EVERY CHILD MATTERS: (2004) *Change for Children in Schools*. Ref. DfES/1089/2004, Nottingham: DfES Publications,
- Večerka, K. (2011) *Ohrožená mládež mezi prevencí a represí* 1. vyd. -- Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci,
- Warnock, H. M. (1978) *The Warnock Report. Report of the Committee of Enquiry into the Education of Handicapped Children and Young People*. London: Her Majesty's Stationery Office,

Recommended literature

- Bowlby, J. (2010) *Vazba: teorie kvality raných vztahů mezi matkou a dítětem*. Vyd. 1. Praha: Portál.
- Bowker, C., Star, S. L. (2000) *Sorting things out : classification and its consequences*. 1.vyd. Cambridge: Mass.
- Červenka, K. (2013) Stigmatizace jako různorodá zkušenost "problémových" dětí ve vztazích s okolím. *Prevence*, roč. 10, č. 5.
- Mareš, J. (2012) *Posttraumatický rozvoj člověka*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing,
- Martínek, Z. (2010) *Agresivita a kriminalita školní mládeže*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing,
- Morschitzky, H. (2014) *Deset tváří úzkosti: svépomocný program v sedmi krocích* Praha: Portál.
- Wintersberger, H. et al (eds.), (2008) *Childhood, Generational Order and the Welfare State: Exploring Children's Social and Economic Welfare. (Volume 1 of COST A19: Children's Welfare)*. Odense: University of Southern Denmark Press.

C - Characteristics of the study subject or thematic block

Name of the subject	Specialization - broader scientific basis I, II - specific learning disabilities
----------------------------	--

Method of termination	zk
------------------------------	----

Additional requirements	
--------------------------------	--

Elaboration of an individual educational plan for a pupil with a diagnosed specific learning disability
Elaborate reviews of foreign thematic publications
Prepare a case study from the current results of research studies on the topic of specific learning disabilities
Presentation of practical skills, case management interventions, including diagnostics.
Teaching in the subject SPU in two semesters

Lecturer	
-----------------	--

PhDr. Mgr. et Mgr. Bc. Ivana Márová, Ph.D.

Course abstract	
------------------------	--

Aim:
To expand knowledge in the field of specific learning disabilities, to connect them with the didactics of the Czech language and mathematics at primary schools with regard to pupils with special educational needs, to know important theories, concepts and methods that are at the forefront of knowledge in the field.
and international context.

GENERAL ISSUES

- Terminological background - definition of the term SPU, definitions, manifestations of specific learning disabilities
- Systemic approach to learning disabilities - systemic and causal approach, systems thinking
- Specific learning disabilities in the context of international comparison
- Etiology of specific learning and behavioral disorders - dispositional causes, environmental influence
- Detailed analysis of ADD, ADHD (LMD) symptoms. Deficits of partial functions
- Secondary and primary consequences of behavioral disorders and specific learning disabilities
- Diagnosis and intervention approaches to specific learning disabilities
- The system of care for pupils with specific learning disabilities in the Czech Republic
- Inclusive education of pupils with specific learning disabilities, pupils' attitudes towards school and learning, educational needs of pupils with specific learning disabilities
- Study and professional orientation of pupils and students with SPU (school, teachers, therapists)
- Manifestations of learning and behavioral disorders in personal development, problems of adults

SPECIALIZATION CIRCUITS

- Peculiarities of mental development of an individual with SPU
- Resilience in the family and upbringing of a child with SPU, parents as partners
- Principles of reeducation care, intervention approaches, alternative methods
- Reeducation of dyslexia, dysgraphia, dysorthography, dyscalculia and other SPU disorders
- Cognitive processes in the reflection of the personality of an individual with SPU
- The position of a foreign language in the education of pupils with SPU
- Strategies and approaches in inclusive education of individuals with specific learning disabilities
- Identifying needs-motivation, workload management and success of an individual with SPU in the learning process
- Social and cultural needs of an individual with SPU in life
Removing barriers to failure reading and mathematical literacy

Literature	
-------------------	--

Main literature
Bartoňová, M. (2012) *Specifické poruchy učení*. Brno: Paido.

- Bartoňová, M. (2013) *Inkluzivní didaktika v základní škole se zřetelem na edukaci žáků s lehkým mentálním postižením*. Brno: MU.
- Blažková, R. a kol. (2000) *Poruchy učení v matematice a možnosti jejich nápravy*. Brno: Paido.
- Kucharská, A. (ed.) (2000) *Specifické poruchy učení a chování*. Praha: Portál.
- Matějček, Z. (1995) *Dyslexie*. Jinočany: HaH.
- Michalová, Z. (2001) *Specifické poruchy učení na druhém stupni ZŠ a na školách středních*. Havlíčkův Brod: Tobiáš.
- Pokorná, V. (2010) *Teorie a náprava vývojových poruch učení a chování*. Vyd. 4. Praha: Portál.
- Sefrinten, G. (1999) *Potíže dětí s učením a chováním*. Praha: Portál.
- TRAIN, a. (2001) *nejčastější poruchy chování dětí*. Praha: Portál.

Recommended literature

- Altmanová, M. (2010) *Hyperaktivní a nepozorné dítě - Podněty k práci s dětmi s ADHD*. Praha: Pražská pedagogicko-psychologická poradna.
- Bartoňová, M. (2014) *Students with Intellectual Disability in Inclusive Education Settings*. Brno: MU.
- Bartoňová, M. (2014) *Approaches to Students with Learning Disorders in Inclusive School Environment*. Brno: MU.
- Bartoňová, M. (2005) *Současné trendy v edukaci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v České republice*. Brno: MSD.
- Bartoňová, M. (ed.) (2005) *Edukace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zaměření na edukaci žáků se specifickými poruchami učení*. Brno: MSD.
- Bartoňová, M. (2014) *Rozvoj čtenářských dovedností u žáků se specifickými poruchami učení*. In Pipeková, J., Vítková, M. *Od inkluze ve školním prostředí k sociální inkluzi a participaci ve společnosti*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita,
- Barkley, R. A., Murphy, K. R. (1998) *Attention-Deficit Hyperactivity Disorder A Clinical Workbook*. 2nd ed. New York: The Guilford Press,
- Barkley, R. A. (2005) *ADHD and the nature of self-control*. 2nd ed. Guilford Publications, New York.
- Busch, T. W., Pederson, K., Espin, Ch. A., Weissenburger, J. W. *Teaching Students with Learning Disabilities: Perceptions of a First-Year Teacher*. *Journal of Special Education*. Summer 2001, Vol. 35 Issue 2, p92-99. Dostupné z:
- Hallowell, E. M., Ratey, J. J. (2007) *Poruchy pozornosti v dětství a dospělosti*. Praha: Návrat domů.
- Portešová, Š. (2011) *Rozumově nadané děti s dyslexií*. Vyd. 1. Praha: Portál.
- Reid, G. (2009) *Dyslexia: A practitioner's handbook*. 4th ed. Chichester: Wiley-Blackwell.
- Reid, G., Green, S. (2007) *100 ideas for supporting pupils with dyslexia*. London: Continuum.
- Selikowitz, M. (2000) *Dyslexie a jiné poruchy učení*. Praha: Grada.
- Vágnerová, M. (2015) *Současná patopsychologie pro pomáhající profese*. Portál
- Walker, H., Ramsey, E., Gresham, F. (2003) *Antisocial Behavior in Schools: Evidence-Based Practices*. 2nd Ed., Wadsworth Publishing,
- Vágnerová, M. (2015) *Současná patopsychologie pro pomáhající profese*. Portál.

C - Characteristics of the study subject or thematic block

Name of the subject	Specialization - broader scientific basis I, II - addictology
----------------------------	---

Method of termination	zk
------------------------------	----

Additional requirements	
--------------------------------	--

Prepare a seminar paper in the range of 10 -15 pages of a selected topic in the field of general issues from addictology and one topic from specialization areas
Participation in teaching the subject Basics of Addictology or Pathological Addictions and their prevention in two semesters.

Lecturer	
-----------------	--

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Course abstract	
------------------------	--

Target:

To deepen knowledge about the issue of addictive substances and addictive behavior, about their effects on the human body, to gain an overview of the types of addiction, the criteria for its diagnosis, prevention

and treatment, consolidate the knowledge and skills associated with the provision of lay first aid, gain knowledge of the basics of drug epidemiology and school primary prevention of social pathologies.

GENERAL ISSUES OF ADDICTOLOGY

- Definition of basic terms (drug, tolerance, use, misuse, abuse, drug, addiction)
- Historical view of drug use, drugs in different cultures
- Social pathologies, their types, substance dependence, addictive behavior, virtual drugs
- Dividing drugs, groups of the most important addictive substances, their appearance and effects
- Addiction factors, origin, types and criteria of dependence
- Risk and protective factors, risk population groups and behavior
- Neurophysiology of drug action in the CNS, neuron, synapse, their anatomy and physiology
- Social and individual dangers of drugs
- Drug scene mapping-drug epidemiology, studies, monitoring
- Drugs and legislation (criminal and misdemeanor law, limits, sanctions, interpretation of the most important parts)
- Prevention-terminology, history, classification, meaning
- Types of prevention, their characteristics and applications, general features of effective preventive action
- Community prevention strategy, its features, importance, preparation and implementation of primary addiction prevention projects
- Interest groups of the population, their addressing, the offer of preventive activities, evaluation of their effectiveness in the short and long term
- Intervention options, first aid in case of acute intoxication

SPECIALIZATION CIRCUITS

- Domestic and foreign drug scene-development, typical features, common features, differences
 - Signs of drug abuse at home, at school, at work
 - Comparison of the offer of prevention and its application in the Czech Republic and abroad
 - Entities dealing with prevention, treatment, resocialization and repression in the field of pathological addictions
 - Prevention in education, Minimum prevention program of the Ministry of Education, Youth and Sports of the Czech Republic, its elaboration in schools, methodologists of prevention of social pathological phenomena
 - SMART model school program, main features, significance, impact on the population, effectiveness of prevention, evaluation
 - Pilot and representative studies conducted in the population, important prevention programs
- Treatment, resocialization, therapeutic communities, substitution, exchange programs and harm-reduction programs.

Literature

Main literature

- Csémy, L., Hrachovinová, T., (2004) Krch, D. F. Alkohol a jiné drogy ve vysokoškolské populaci: rozsah, kontakt, rizika. *Adiktologie*, roč. 4, č. 2, s. 124-135.
- Dvořák, D. (1995) *Metodika vzdělávacích programů prevence drogových závislostí a prevence HIV/AIDS*. 2. vyd. Praha: Filia.
- Elliottová, M. (2000) *Jak ochránit své dítě: násilí a pornografie na obrazovce, sexuální zneužití, šikanování, hazardní hráctví, únos, drogy a alkohol*. 3. vyd. Praha: Portál.
- Fischer, S., Škoda, J. (2009) *Sociální patologie: analýza příčin a možnosti ovlivňování závažných sociálně patologických jevů*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing.
- Fišar, Z., Jiráček, R. (2001) *Vybrané kapitoly z biologické psychiatrie*. 1. vyd. Praha: Grada.
- Fulton, B. S. (2014) *Drug discovery for the treatment of addiction: medicinal chemistry strategies*. Hoboken: Wiley, xv, 341 s. ISBN 978-0-470-61416-7.
- Ganeri, A. (2001) *Drogy: od extáze k agonii*. 1. vyd. Praha: Amule.
- Guidelines for the treatment of drug dependence: a European perspective*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011, 23 s.
- Hajný, M. (2001) *O rodičích, dětech a drogách*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing,
- Havlíková, M. et al. (2006) *Program podpory zdraví ve škole: rukověť projektu Zdravá škola*. 2. vyd. Praha: Portál.
- Heller, J., Pecinová, O. et al. (1996) *Závislost známá neznámá*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing,
- Kalina, K. et al. (2003) *Drogy a drogové závislosti 1., 2. - mezioborový přístup*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky.
- Kalina, K. et al. (2001) *Glosář pojmů z oblasti drog a drogových závislostí*. 1. vyd. Praha: Filia Nova.
- Kranzler, H. R., Ciraulo, D. A., Zindel, I. R. *Clinical manual of addiction psychopharmacology*. 2nd ed. Washington, DC: American Psychiatric Association, c2014, xv, 447 s. ISBN 978-1-58562-440-9.
- Mann, J. (1996) *Jedy, drogy, léky*. 1. vyd., Praha: Academia,
- Mühlbacher, P. (2002) *Sociální patologie*. 1. vyd. Brno: MU.
- Nešpor, K., Csémy, L., Pernicová, H. (1998) *Problémy s návykovými látkami ve školním prostředí*. 1. vyd. Praha: Sportpropag,
- Nešpor, K., Csémy, L., Sovinová, H. (1998) *Programy prevence závislostí a možnosti jejich hodnocení*. 1. vyd. Praha: Státní zdravotní ústav.
- Nožina, M. (1997) *Svět drog v Čechách*. 1. vyd. Praha: KLP.
- Riesel, P. (1999) *Lesk a bída drog*. 1. vyd. Olomouc: Votobia.
- Řehan, V. (1994) *Závislost na alkoholu a jiných drogách - psychologický přístup*. 1. vyd. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého.
- Tyler, A. (2000) *Drogy v ulicích: mýty, fakta, rady*. 1. vyd. Praha: Ivo Železný.
- Vágnerová, M. (2014) *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha : Portál
- Vágnerová, M. (2005) *Školní poradenská psychologie pro pedagogy*. 1. vyd. Praha: Karolinum.
- Vágnerová, M., Šturma, J., Klíma, P. (1988) *Patopsychologie dítěte pro speciální pedagogy*. 2. přeprac. vyd., v SPN 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Vágnerová, M., Štech, S., Hadj-Mousová, Z. (1993) *Psychologie handicapu: skripta pro posluchače pedagogických fakult Univerzity Karlovy*. Dot. Praha: Karolinum.
- Vágnerová, M. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha : Portál, 2014, 2014. ISBN: 978-80-262-0696-5.
- Vojtová, V. (2010) *Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti*. 1. vyd, Brno: MU.
- Zábranský, T. (2003) *Drogová epidemiologie*. 1. vyd. Olomouc: Lékařská fakulta UP.

Recommended literature

- Bergeret, J. (1995) *Toxikomanie a osobnost*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing.
- Brichcín, M. et al. (1987) *Mládež- drogy- společnost*. 1. vyd. Praha: PedF UK.
- Csémy, L. et al. (2005) *Životní styl a zdraví českých školáků*. 1. vyd. Praha: Psychiatrické cen.
- Fulton, B. S. (2014) *Drug discovery for the treatment of addiction: medicinal chemistry strategies*. Hoboken: Wiley, xv.
- Guidelines for the treatment of drug dependence: a European perspective*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011.
- Hájek, B., Hofbauer, B., Pávková, J. (2008) *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. 1.

- vyd. Praha: Portál.
- Hartnoll, R. (2005) *Drogy a drogové závislosti: Propojování výzkumu, politiky a praxe. Co jsme se už naučili a co bychom se ještě naučit měli*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky.
- Holčík, J. (2009) *K teoretickým základům cesty ke zdraví. Zdravotní gramotnost a její role v péči o zdraví*. 1. vyd. Brno: MSD.
- Hynie, S. (1995) *Psychofarmakologie v praxi*. 1. vyd., Praha: G) Kachlík, P., Havelková, M. Návykové látky, jejich konzumace, postoje a názory studentů Masarykovy univerzity. In Řehulka, E. et al. (eds.). (2008) *Prevence závislostí ve škole*. 1. vyd. Brno: MSD, s. 25-45.
- Kachlík, P., Havelková, M. Pohled studentů Masarykovy univerzity na prevenci patologických závislostí. In Řehulka, E. et al. (eds.). (2008) *Prevence závislostí ve škole*. 1. vyd. Brno: MSD, s. 13-24.
- Kachlík, P., Havelková, M. Zkušenosti a názory studentů Masarykovy univerzity na virtuální drogy. In Linhartová, D., Máchal, P. Danielová, L. (eds.). (2010) *ICOLLE 2010: Sborník z mezinárodní vědecké konference*. 1. vyd. Brno: KONVOJ, s. 123-137.
- Kachlík, P., Šmajsová-Buchtová, B. (2002) Souvislost mezi nezaměstnaností, zdravotním stavem a užíváním drog. In *Sborník z mezinárodní konference Firma a konkurenční prostředí-Sekce 8*. 1. vyd. Brno: KONVOJ, s. 23-46.
- Kohoutek, R. (2007) *Patopsychologie a psychopatologie pro pedagogy*. 1. vyd. Brno: MU.
- Marhounová, J., Nešpor, K. (1995) *Alkoholici, jeťáci a gambleři*. 1. vyd. Praha: Empatie.
- Müllerová, M., Nešpor, K. (1997) *Jak přestat brát drogy*. 2. vyd. Praha: Sportpropag.
- Mužíková, L. (2010) *Podněty pro implementaci výchovy ke zdraví do školních vzdělávacích programů*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita.
- Nešpor, K. (1994) *Hazardní hra jako nemoc: jak problémy rozpoznávat, jak je zvládat, jak jim předcházet*. 1. vyd. Ostrava: Nakladatelství A. Krtilové.
- Nešpor, K. (1996) *Jak překonat problém s hazardní hrou*. 1. vyd. Praha: Sportpropag.
- Nešpor, K. (2000) *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. 1. vyd. Praha: Portál.
- Nešpor, K., Csémy, L. (1996) *Léčba a prevence závislostí. Příručka pro praxi*. 1. vyd. Praha: Psychiatrické centrum.
- Pančocha, K. (2006) *Speciálně pedagogická dimenze závislostního chování*. 1. vyd. Brno: MU.
- Pávková, J. et al. (2001) *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. 2. vyd. Praha: Portál.
- Pešek, R., Veselá Vondrášková, A., Veselý, O. (c2007) *Drogová závislost, aneb, Rychlý běh po krátké trati: poradenská příručka pro děti, dospívající a jejich rodiče*. Písek: Arkáda - sociálně psychologické centrum.
- Platt, J. J. (1997) *Cocaine addiction: theory, research, and treatment*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, xiv.
- Platt, J. J., Labats, Ch. (1976) *Heroin addiction: theory, research, and treatment*. New York: J. Wiley & Sons.
- Pokorný, V., Telcová, J., Tomko, A. (2002) *Patologické závislosti*. 2.vyd. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky.
- RADA EU. (2005) *Protidrogová strategie EU na období 2005-2012*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády ČR
- Richter, J. et al. (2005) *Jak ve škole vytvořit zdravější prostředí. Příručka o efektivní školní protidrogové prevenci*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády ČR.
- Stafford, P. (1997) *Encyklopedie psychedelických látek*. 1.vyd.Praha: Volvox Globator,
- Stone, T., Darlingtonová, G. (2003) *Léky, drogy, jedy*. 1. vyd. Praha: Academia.
- Štablová, R. (1998) *Drogy, kriminalita a prevence*. 2. vyd. Praha: Policejní akademie ČR,
- Vágnerová, M. (2007) *Základy obecné psychologie*. Vyd. 1. Liberec: Technická univerzita v Liberci.
- Vágnerová, M. (2000) *Psychologie problémových dětí a mládeže: učební text pro vychovatele obor speciální pedagogika*. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita.
- Vodičková, M. (1998) *Modelové lekce pro práci s dětmi a mládeží*. 1. vyd. Brno: ROZRAZIL a Help Me.
- Vojtová, V. (2010) *Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti*. 1. vyd, Brno: MU.
- Zášková, H. (2004) *Závislost na drogách*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita, FF.

C - Characteristics of the study subject or thematic block

Name of the subject	Specialization - broader scientific basis I, II - special andragogy
----------------------------	---

Method of termination	zk
------------------------------	----

Additional requirements	
--------------------------------	--

Elaboration of a semester project with educational, intervention or therapeutic topics and its practical application in adults with disabilities

Active cooperation with the selected target group / selected device

Teaching in the subject of specialization: special andragogy in two semesters

Lecturers	
------------------	--

doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D., PhDr. Lucie Procházková, Ph.D.

Course abstract	
------------------------	--

Target:

To deepen the knowledge of the field of Special Andragogy and to place it in the historical, social and scientific context. Emphasis will be placed on creating a broad knowledge base on the field and thorough knowledge of specially andragogical categories, such as adult people with disabilities, adult education with disabilities, social status of people with disabilities, human capital, etc.

To deepen and expand knowledge and skills related to the practical aspects of life of adults with disabilities, opportunities to support their development in comprehensive rehabilitation, lifelong learning, reeducation and retraining, employment and social inclusion. This knowledge will be combined with knowledge from other disciplines (sociology, psychology, psychiatry, social work, etc.) and compared with the situation abroad.

GENERAL HEADINGS:

- special andragogy as a scientific and practical discipline
- methodology of special andragogy
- object of special andragogy - an adult with a disability
- subject of special andragogy - from education to animation of a person with a disability
- factors of special andragogical interaction - special andragogical professions, ways and possibilities of interaction, the role of a person with a disability in the interaction
- resources used in special andragogy
- educational dimension of special andragogy
- social dimensions of special andragogy
- quality of life of adults with disabilities.

SPECIALIZATION CIRCUITS:

- social inclusion of people with disabilities and / or disadvantages
- disability as a stigma - society's attitudes and the possibilities of their changes towards inclusion
- social policy and social services in the context of disability, public sector, non-profit organizations, civic associations, self-help groups
- an adult with a disability and disadvantage - needs, opportunities in selected areas of life (education, work, housing, leisure, spirituality) in the context of the International Classification of Functioning, Disability and Health
- work and employment of people with disabilities (pre-vocational and vocational training, retraining, support in the workplace and labor market)
- means of intervention and support for people with disabilities - educational, interventional and therapeutic approaches and methods
- communication with people with disabilities - alternative and augmentative communication systems in adulthood, change of communication system, support of communication by the majority.

Literature

Main literature

- Adamčíková, J., Eisner, P. & Kaucký, P. (2005). *Empowerment – Možnosti zapojování a posilování lidí, uživatelů služeb agentur PZ a jiných organizací*. Praha: Rytmus..
- Elias, J. L., & Merriam, S. B. (2004). *Philosophical foundations of adult education*. Melbourne: Krieger Publishing.
- Knowles, M. S., Holton, E. F., & Swanson, R. A. (2012). *The adult learner*. Routledge.
- Matoušek, O. a kol. (2011). *Sociální služby. Legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. Praha: Portál.
- Michalík, J. a kol. (2011). *Zdravotní postižení a pomáhající profese*. Praha: Portál.
- Pančocha, K., Procházková, L., Sayoud Solárová, K. et al. (2013). *Edukativní, intervenční a terapeutické přístupy k dospělým osobám a seniorům se zdravotním postižením*. Brno: MU.
- Pančocha, K. (2013). *Postižení jako axiologická kategorie sociální participace*. Brno: MU.
- Procházková, L. (2009). *Možnosti pracovního uplatnění lidí s postižením - současné trendy v České republice a v zahraničí*. Brno: MU.
- Procházková, L. (2014). *Možnosti pracovního uplatnění lidí s postižením - současné trendy v České republice a v zahraničí*. Brno: Masarykova univerzita.
- Průcha, J. (2014). *Andragogický výzkum*. Praha: Grada.

Recommended literature

- Allport, G. W. (1992). *The Nature of Prejudice*. New York: Addison-Wesley Publ.
- Basaglia, F. & Basaglia Ongaro, F. (1972). *Die abweichende Mehrheit. Die Ideologie der totalen sozialen Kontrolle*. Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag.
- Bieker, R. (Hrsg.) (2005). *Teilhabe am Arbeitsleben*. Stuttgart: Kohlhammer Verlag.
- Cloerkes, G. (2007). *Soziologie der Behinderten. Eine Einführung*. Stuttgart: Winter.
- Čadilová, V., JÜN, H., Thorová, K. a kol. (2007). *Agrese u lidí s mentální retardací a s autismem*. Praha: Portál.
- Goffman, E. (2003). *Stigma. Poznámky k problému zvládnutí narušené identity*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON).
- Grampp, G., Hirsch, S., Kasper, C. M., Scheibner, U. & Schlummer, W. (2010). *Arbeit. Herausforderung und Verantwortung der Heilpädagogik*. Stuttgart: Kohlhammer Verlag.
- Hovorka, H. (1999). *Behinderte und von Behinderung bedrohte Menschen in allen Lebensbereichen und Lebensphasen*. Klagenfurt/Celovec: Neuer Kaiser Verlag.
- Jahoda, M., Lazarsfeld, P. F. & Zeisel, H. (1975). *Die Arbeitslosen von Marienthal. Ein soziographischer Versuch über die Wirkungen langandauernder Arbeitslosigkeit*. Frankfurt am Main: Verlag Suhrkamp. (první vydání studie Leipzig: Hirzel, 1933)
- Kolářová, K. (ed.) (2012). *Jinakost – postižení – kritika. Společenské konstrukty nezpůsobilosti a hendikepu*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON).
- Murphy, R. F. (2001). *Umlčené tělo*. Praha: Sociologické nakladatelství.
- Pörtner, M. (2009). *Na osobu zaměřený přístup v práci s lidmi s mentálním postižením a s klienty vyžadujícími trvalou péči*. Praha: Portál, 2009.
- Schnell, I. & Sander, A. (2004). *Inklusive Pädagogik*. Bad Heilbrunn: Verlag Julius Klinkhardt.
- Schmidbauer, W. (2000). *Psychická úskalí pomáhajících profesí*. Praha: Portál.
- Schmidbauer, W. (2008). *Syndrom pomocníka – Podněty pro duševní hygienu v pomáhajících profesích*. Praha: Portál.
- Theunissen, G. (2003). *Erwachsenenbildung und Behinderung*. Bad Heilbrunn: Verlag Julius Klinkhardt.
- Thimm, W. (Hrsg.) (2008). *Das Normalisierungsprinzip. Ein Lesebuch zu Geschichte und Gegenwart eines Reformkonzepts*. 2. Aufl., Marburg: Lebenshilfe-Verlag.
- WHO. (2001). *International Classification of Functioning, Disability and Health – ICF*. Geneva: WHO.

C - Characteristics of the study subject or thematic block

Name of the subject	Specialisation - Broad Scientific Foundation - Severe and Multiple disabilities
----------------------------	---

Method of termination	zk
------------------------------	----

Additional requirements	
--------------------------------	--

Elaboration of a case study of a pupil with MO (10 pages) focusing on a selected area of support (didactic procedure, methods, aids, including the processed IVP).

Teaching in the subject of specialization Severe and concurrent multiple disabilities in 2 semesters.

Lecturers	
------------------	--

doc. PhDr. Dagmar Opatřilová, Ph.D., prof. PhDr. Marie Vítková, CSc.

Course abstract	
------------------------	--

Target:

Understand and be able to apply knowledge from the field of pedagogy of individuals with multiple disabilities in practice. To deepen knowledge of ophthalmology, psychopedia and somatopedia and combine it with knowledge of psychology, sociology and medical disciplines (neurology, orthopedics, physiotherapy, psychiatry, ophthalmology, ENT phoniatics. Be able to work with special pedagogical methods (diagnostic and educational) and apply support measures for the intervention of people with severe and multiple disabilities.

GENERAL ISSUES

- Terminological background - definition of the term severe disability, etiological factors, classification.
- Education of individuals with multiple disabilities - definition, subject, starting points and perspectives of intervention for the severely disabled in the Czech Republic, Framework educational program for the field of special primary school, goal, tasks, principles and methods of education, counseling services.
- Special pedagogical diagnostics and diagnostic criteria.
- Provided support - intervention measures, compilation of IVP, aspects of education, facilitation.
- Symptomatic speech disorders - in children with MO, with mental disabilities, with visual impairments.
- Problems of the circle of visually impaired individuals - learning of visually impaired children at an early age, teaching methodology in schools for visually impaired pupils (specifics), working with PC, distinguishing the circle of visually impaired and blind individuals.
- Characteristics of the circle of deafblind individuals, specifics of education, institutional education.
- Education system for visually impaired students, specifics of teaching, teaching methodology.
- Development of visual perception and examination of visual functions.
- Spatial orientation and independent movement - a subject of special care for pupils with severe visual impairments

SPECIALIZATION CIRCUITS

- Therapy and therapeutic approaches (animotherapy, the concept of basal stimulation, snoezelen).
- Communication of people with severe disabilities - general characteristics, means of communication, communication support, alternative and augmentative communication.
- Communication of people with severe visual impairment - Braille - Czech set of Braille, Braille code, aids for teaching and writing Braille, teaching Braille for children and later the blind, the specifics of teaching for people with multiple disabilities.
- Visual impairment as part of a complex of multiple defects - definition and variability of the group of disabled, etiology, syndromes, prevalence.

Special pedagogical diagnostics for pupils with visual impairment and multiple defects (functional examination of eyesight, diagnostics of other senses, psychosocial diagnostics).

- Provided support for children with severe visual impairment - active learning methodology of Lilli Nielsen ad.
 - Family of a child with a disability - parents' reaction to the disability, siblings of the disabled individual, disability as a difficult life situation - techniques of solution.
- Problems of the problem in people with ASD - characteristics, specifics in education, institutional education, counseling, complex special pedagogical diagnostics, support.

Literature

Main literature

- Bartoňová, M., Bazalová, B., Pipeková, J. (2007) *Psychopedie*. Brno: Paido.
- Best, S., Heller, G., Bigge, J. (2005) *Teaching individuals with Physical or Multiple Disabilities*. New Jersey: Upper Saddle River.
- Bytešníková, I., Horáková, R., Klenková, J. (2007) *Logopedie a surdopedie*. Brno: Paido.
- Černá, M. a kol. (2008) *Česká psychopedie. Speciální pedagogika osob s mentálním postižením*. Praha: Karolinum.
- Hamadová, P., Květoňová, L., Nováková, Z. (2007) *Oftalmopedie*. Brno: Paido.
- Harčariková, T. (2014) *Pedagogika telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených v kontextech edukácie*. Ostrava: OU.
- Jankovský, J. (2001) *Ucelená rehabilitace dětí s tělesným a kombinovaným postižením*.
- Kantor, J. a kol. (2014) *Kreativní přístupy v rehabilitaci osob s těžkým kombinovaným postižením – výzkumy, teorie a jejich využití v edukaci a terapiích*. Olomouc: UP.
- Pipeková, J. (ed.) (2010) *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3. přepracované a rozšířené vydání. Brno: Paido.
- Pipeková, J., Vítková, M, et al. (2015) *Social Inclusion of People with Intellectual Disabilities*. Brno: Paido.
- Pipeková, J., Vítková, M, et al. (2014) *Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení*. Brno: MU.
- Vítek, J., Vítková, M. (2010) *Teorie a praxe v edukaci, intervenci, terapii a psychosociální podpoře jedinců se zdravotním postižením se zaměřením na neurologická onemocnění*. Brno: Paido.
- Vítková, M. (2006) *Somatopedické aspekty*. 2. rozšířené a přepracované vydání. Brno: Paido.
- Vítková, M., Kopečný, P. (2014) *Strategies in the Education of Students with Severe Disabilities Extending into Young Adulthood*. Brno: MU.

Recommended literature

- Kábele, F. (1986) *Rozvíjení hybnosti a řeči u dětí s DMO*. Praha: MPSV.
- Kábrt, J. a kol. (1988) *Lexicon medicum*. Praha: AVICENUM.
- Klenková, J. (2006) *Logopedie*. Praha: Grada.
- Klenková, J. (2000) *Možnosti stimulace preverbálních a verbálních schopností vývojově postižených dětí*. Brno: Paido.
- Kudelová, I., Květoňová, L. (1996) *Malé dítě s těžkým poškozením zraku*. Brno: Paido.
- Květoňová-Švecová, L. (2000) *Oftalmopedie*. Brno: Paido.
- Langmeier, J. (1990) *Vývojová psychologie pro dětské lékaře*. Praha: Avicenum.
- Langmeier, J., Krejčířová, D. (1998) *Vývojová psychologie*. Praha: Grada.
- Lesný, I., Špitz, J. (1987) *Neurologie a psychiatrie pro speciální pedagogy*. Praha: SPN.
- Monatová, L. (1996) *Pojetí speciální pedagogiky z vývojového hlediska*. Brno: Paido.
- Monatová, L. (2000) *Speciálně pedagogická diagnostika z hlediska vývoje dítěte*. Brno: Paido.
- Novosad, L. (2000) *Základy speciálního poradenství*. Praha: Portál.
- Piaget, J., Inhelderová, B. (1997) *psychologie dítěte*. Praha: portál.
- Přinosilová, D. (2007) *Diagnostika ve speciální pedagogice*. Brno: Paido.
- Říčan, P., Krejčířová, D. (1997) *Dětská klinická psychologie*. Praha: Grada-Avicenum.
- Říčan, P., Vágnerová, M. (1991) *Dětská klinická psychologie*. Praha: Avicenum.
- Šlapal, R. (1996) *Neurologie pro speciální pedagogy*. Brno: Paido.
- Vaďurová, H. (2006) *Sociální aspekty kvality života v onkologii*. Brno: MSD.
- Valenta, M. a kol. (2012) *Školská integrace žáků se zdravotním postižením*. Ústí n. L. EDA.
- Valenta, M., Müller, O. (2003) *Psychopedie, teoretické základy a metodika*. Olomouc: Parta.
- Vítek, J. (2007) *Medicínská propedeutika pro speciální pedagogy. Úvod do neurologie. Úvod do oftalmologie*. Brno: Paido.

C - Characteristics of the study subject or thematic block	
Name of the subject	Sociology of Disability and Handicap
Method of termination	k
Additional requirements	Elaborate reviews of thematic publications of the student's own choice Continuous reading and preparation for seminars Implicate the studied theories in the field of social policy and education. Final essay
Lecturers	Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.
Course abstract	<p>Target:</p> <p>To acquaint students with current sociological theories focusing on the topic of disability. To deepen their knowledge of previous studies, related to medical, functional and the social model of disability and enriches them with models and theories that address the social, political, cultural and economic factors that define disability, affect its experience, as well as societal responses to diversity in general.</p> <p>Brief annotation of the course</p> <p>Students will acquire phenomenological and discursive views on disability through the study of current research texts devoted to the experience of disability and viewing them. They will learn to perceive the topic of disability as a topic that is structurally rooted and contextually linked to broader phenomena, such as health, body, identity, culture, as well as stigma, social inclusion and exclusion, quality of life and social participation. The course will follow up on these general topics with a discussion of the implications of the studied theories in the field of social policy and education.</p>
Literature	<p>Main literature</p> <p>Barnes, C. et al. (2010) <i>Exploring disability: a sociological introduction</i>. Cambridge: Polity Press.</p> <p><i>Jinakost-postižení-kritika: společenské konstrukty nezpůsobilosti a hendikepu: antologie textů z oboru disability studies</i>. (2012) Praha: Sociologické nakladatelství (SLON).</p> <p>Linton, S. (1998) <i>Claiming disability: Knowledge and identity</i>. New York and London: NYU Press.</p> <p>Oliver, M. (1996) <i>Understanding disability: From theory to practice</i>. Western Michigan University: St Martin's Press.</p> <p><i>Jinakost-postižení-kritika: společenské konstrukty nezpůsobilosti a hendikepu: antologie textů z oboru disability studies</i>. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2012.</p> <p>Recommended literature</p> <p>Murphy, R. F. (2001) <i>Umlčené tělo</i>, Praha: Slon.</p> <p>Novosad, L. (2011) <i>Tělesné postižení jako fenomén i životní realita: diskurzivní pohledy na tělo, tělesnost, pohyb, člověka a tělesné postižení</i>. Praha: Portál.</p> <p>Riddell, S., Watson, N. (2014) <i>Disability, culture and identity</i>. Routledge.</p> <p>Shildrick, M., Price, J. (1996) Breaking the boundaries of the broken body. <i>Body & society</i>. 2.4: 93-113.</p>

C - Characteristics of the study subject or thematic block	
Name of the subject	Social pathology
Method of termination	k
Additional requirements	Basic knowledge of anatomy, physiology and human biology, general psychology and lay first aid is assumed.
Lecturer	doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.
Course abstract	<p>Target:</p> <p>Explain the basic concepts of social pathological phenomena, describe their development and occurrence in a historical context.</p> <p>Learn about their etiology, classification, the most important representatives of individual groups, the impact on individuals and the community.</p> <p>Inform about the epidemiology of social pathologies, methods of their mapping, types of studies, monitoring, legislative perspective.</p> <p>Provide an overview of features indicating the possible occurrence of social pathologies in the family, at school, during leisure activities, at work.</p> <p>Give a general overview of preventive and therapeutic measures, analyze specific examples of preventive programs, intervention options and lay first aid.</p> <p>Brief annotation of the course</p> <p>Learning outcomes of the course unit: After successful completion of the course the student will get an idea on basic types of social pathologies, their causes, risk and protective factors, prevention. They will be able to independently design and prepare a preventive project and implement it in school</p>
Literature	<p>Main literature</p> <p>Fischer, S., Škoda, J. (2009) <i>Sociální patologie: analýza příčin a možnosti ovlivňování závažných sociálně patologických jevů</i>. 1.vyd. Praha: Grada Publishing.</p> <p>Fulton, B. S. (2014) <i>Drug discovery for the treatment of addiction: medicinal chemistry strategies</i>. Hoboken: Wiley, xv, 341 s.</p> <p>Mühlpachr, P. (2002) <i>Sociální patologie</i>. 1. vyd. Brno. MU.</p> <p>Nešpor, K. (2000) <i>Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby</i>. 1. vyd. Praha: Portál, 2000.</p> <p>Kalina, K. et al. (2003) <i>Drogy a drogové závislosti 2. - mezioborový přístup</i>. 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky.</p> <p>Řehan, V. (1994) <i>Závislost na alkoholu a jiných drogách - psychologický přístup</i>. 1. vyd. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 77 s.</p> <p>Zábranský, T. (2003) <i>Drogová epidemiologie</i>. 1. vyd. Olomouc: Lékařská fakulta Univerzity Palackého.</p> <p>Recommended literature</p> <p><i>Guidelines for the treatment of drug dependence: a European perspective</i>. (2011) Luxembourg: Publications Office of the European Union, 23 s.</p> <p>Hajný, M. (2001) <i>O rodičích, dětech a drogách</i>. 1. vyd. Praha: Grada Publishing.</p> <p>Kohoutek, R. (2007) <i>Patopsychologie a psychopatologie pro pedagogy</i>. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 260 s.</p> <p>Kranzler, H. R, D., Ciraulo, A., Zindel, L. R. (2014) <i>Clinical manual of addiction psychopharmacology</i>. 2nd ed. Washington, DC: American Psychiatric Association, xv, 447 s.</p> <p>Nešpor, K., Csémy, L., Pernicová, H. (1998) <i>Problémy s návykovými látkami ve školním prostředí</i>. 1. vyd. Praha: Sportpropag.</p> <p>Nešpor, K., Csémy, L., Sovinová, H. (1998) <i>Programy prevence závislostí a možnosti jejich</i></p>

- hodnocení*. 1. vyd. Praha: Státní zdravotní ústav.
- Pešek, R., Veselá-Vondrášková, A., Veselý, O. (2007). *Drogová závislost, aneb, Rychlý běh po krátké trati: poradenská příručka pro děti, dospívající a jejich rodiče*. Písek: Arkáda - sociálně psychologické centrum, 80 s.
- Platt, J. J. (1997) *Cocaine addiction: theory, research, and treatment*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, xiv, 458 s.
- Platt, J. J., Labats, Ch. (1976) *Heroin addiction: theory, research, and treatment*. New York: J. Wiley & Sons, 14, 417 s.
- Pokorný, V., Telcová, J., Tomko, A. (2002) *Patologické závislosti*. 2.vyd. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky.
- Vágnerová, M. (2005) *Školní poradenská psychologie pro pedagogy*. 1. vyd. Praha: Karolinum.
- Vágnerová, M., Šturma, J., Klíma, P. (1988) *Patopsychologie dítěte pro speciální pedagogy*. 2. přeprac. vyd., v SPN 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 186 s.
- Vágnerová, M., Štech, S., Hadj-Moussová, Z. (1993) *Psychologie handicapu: skripta pro posluchače pedagogických fakult Univerzity Karlovy*. Dot. Praha: Karolinum, 115 s.
- Vágnerová, M. (2014) *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha : Portál.
- Vágnerová, M. (2007) *Základy obecné psychologie*. Vyd. 1. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 91 s.
- Vágnerová, M. (2000) *Psychologie problémových dětí a mládeže: učební text pro vychovatele obor speciální pedagogika*. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita, 125 s.
- Viehoffová, H., Reuysová, E. (200) *Jak s dětmi trávit volný čas: náměty, nápady, návody pro děti od 4 do 14 let*. 2. vyd. Praha: Portál.
- Zášková, H. (2004) *Závislost na drogách*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, 64 s.
-

C - Characteristics of the study subject or thematic block	
Name of the subject	Neuropsychology
Method of termination	k
Additional requirements	<p>Passing a written test from the Basics of Neuropsychology. Processing of one neuropsychological case report in the range of about 5 pages</p>
Lecturer	prof. PhDr. Evžen Řehulka, CSc.
Course abstract	<p>Target: Know the relationships between the nervous system and mental phenomena. It is a borderline discipline mainly between neurology and psychology, which enriches and deepens the knowledge of applied psychology, especially in clinical psychology, but also in special pedagogy and rehabilitation of mental functions. Knowledge of NEUROPSYCHOLOGY is essential for understanding contemporary linguistics and communication and for the whole field of cognitive sciences.</p> <p>Content areas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Subject of neuropsychology. Neuropsychology in the system of medicine, pedagogy and cognitive sciences. Development of neuropsychology. • Philosophical and psychological foundations of neuropsychology. Function localization problem. Brain plasticity. Psychophysiological problem. • Structure and activity of the nervous system I. Neuron - structure, function. Types of neurons. Synapse concept. • Structure and activity of the nervous system II. Central nervous system. Spinal cord. Brain stem. Cerebellum. Mezimozek. Big brain. • Functional systems of the cerebellum. Left and right brain. Sensor systems. Basics of electrophysiology NS. Electroencephalography. Evoked potentials. • Issues of consciousness and wakefulness. Sleep, its course and disorders. Neuropsychology of attention. • Neuropsychology and psychophysiology of emotions. Neuropsychological problems of memory and learning. Lurij's conception of neuropsychology of memory. • Neuropsychology of language, speech. Neuropsycholinguistics. Speech disorders. Aphasia - concept, classification. • Developmental dysphasia. Neuropsychological concept of specific learning disabilities. • Intelligence and the brain. Gender-brain. An aging brain. • Neuropsychological examination. Lurij's neuropsych. examination - Christensen's scheme. Examples of other examination methods: Minnesota test, Boston test, Halstead-Reitan test battery, etc. • Neuropsychological rehabilitation. Rehabilitation of individual mental functions. Perspectives and possibilities of neuropsychology. The place of neuropsychology in special pedagogy.
Literature	<p>Main literature</p> <p>Brodal, P. (2008) <i>Centrální nervový systém; štruktúra a funkcia</i>. Martin : Osveta.</p> <p>Kolb, B., Whishaw, I. Q. (1998). <i>Fundamentals of human neuropsychology</i>. 4th ed. New York : W.H. Freeman and Company, 405 s. ISBN 07-167-2387-5.</p> <p>Koukolík, F. (2014) <i>Mozek a jeho duše</i>. 4. vyd. Praha : Galén.</p> <p>Kulišťák, P. (2011) <i>Neuropsychologie</i>, 2. Vyd. Praha : Portál.</p> <p>Kulišťák, P. a kol. (2011) <i>Případové studie z klinické neuropsychologie</i>. Praha : Karolinum.</p>

Recommended literature

- Carterová, R. (2010) *Lidský mozek*. Praha : Knižní klub. Crick, F. (1997) *Věda hledá duši*. Praha : MF.
- Cséfalvay, Z. (2007) *Terapie afázie: terapie a případové studie*. Praha : Portál. Diamant, J. J., Vašina, L. (1998) *Kapitoly u neuropsychologie*. 2. vyd. Brno : MU.
- Gazzaniga, M., Ivry, R. B., Mangun, G. R. (2013) *Cognitive Neuroscience: The Biology of the Mind*. 4. vydání. W. W. Norton & Company.
- Goldenberg, G. (2002) *Neuropsychologie. Grundlagen, Klinik, Rehabilitation*. Verlag Urban & Fischer : München.
- Goldberg, E. (2004) *Jak nás mozek civilizuje*. Praha : Karolinum. Koukolík, F. (2003) *Já*. Praha : Karolinum.
- Koukolík, F. (2006) *Sociální mozek*. Praha : Karolinum.
- Koukolík, F. (2012) *Lidský mozek*. 3. vyd. Praha : Galén. Lowe, R. J., Webb, W. G. (2009) *Mozek a řeč*. Praha : Portál.
- Mikulajová, M., Rafajdusová, I. (1993) *Vývinová dysfázia*. Bratislava. Motlová, L., Koukolík, F. (2006) *Citový mozek*. Praha : Galén.
- MOZEK. (2009) Průvodce po anatomii mozku a jeho funkcích; předmluva C. Fine. Encyklopedie Britannica, Brno : Jota.
- Myslivoček J. a kol. (2009) *Základy neurověd*. 2. vyd. Praha : Triton.
- Obereignerů, R. (2013) *Afázie a přidružené poruchy symbolických funkcí*. Olomouc.
- Orel, M. (2015) *Nervové buňky a jejich svět*. Praha : Grada.
- Orel, M., Facová, V. a kol. (2009) *Člověk, jeho mozek a svět*. Praha : Grada.
- Polák, M. (2013) *Filozofie mysli*. Praha : Triton.
- Preis, M. a kol. (1998) *Klinická neuropsychologie*. Praha : Grada.
- Preis, M., Kučerová, H. a kol. (2006) *Neuropsychologie v neurologii*. Praha : Grada Sacks, O. (2008) *Muž, který si pletl manželku s kloboukem*. 2. vyd. Praha : Dybbuk.
- Spitzer, M. (2002) *Lernen: Gehirnforschung und die Schule des Lebens*. Berlin : Spektrum.

C - Characteristics of the study subject or thematic block

Name of the subject	An abroad internship
----------------------------	----------------------

Method of termination	Z
------------------------------	---

Additional requirements	
--------------------------------	--

Analysis of the school education system with a focus on the educational conditions of the target group of children / pupils / students of the dissertation research project.
Comparison of education / prevention / intervention of an individual from the target group of children / pupils / students of a research project of a dissertation - individual case studies.

Lecturer	
-----------------	--

doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.

Course abstract	
------------------------	--

Target:

To expand knowledge from the field of special pedagogy in the context of international comparison

and understanding the systemic context of the inclusive direction of the Czech school.

Apply this knowledge to current practice in an individual context. Link this knowledge into a research study.

GENERAL ISSUES

- The host country's school system and its framework in key legislative and conceptual contexts.
- Inclusive dimensions of education in the host country.
- Context of special educational needs and inclusive support in education in the host country.

SPECIALIZATION CIRCUITS

- Comparison with the conditions and concepts of education in the Czech school environment with a focus on the target groups of the student's research.
- Examples of good practice.

Literature	
-------------------	--

EVERY CHILD MATTERS: (2004) Change for Children in Schools. Ref. DfES/1089/2004, Nottingham: DfES Publications,.

OECD. (2009) *Education Today: The OECD Perspective*. PARIS: OECD PUBLISHING.

OECD. (2005) *Guidelines for Inclusion: Ensuring Access to Education for All*. PARIS: OECD PUBLISHING.

OECD. (2007) *Students with Disabilities, Learning Difficulties and Disadvantages*. PARIS: OECD PUBLISHING.

OECD (2011) *Education at a Glance 2011: OECD Indicators*, OECD Publishing. Paris:

OECD (2012) *Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools*, OECD Publishing. Paris:

UNESCO: (2008) *Education for All by 2015. Will we make it?* UNESCO: Oxford.

UNESCO: *The Salamanca Statement and Framework for Action on Special Needs Education*, World Conference on Special Needs Education: Access and Equality, New York, 1994.

UNICEF: (2004) *The State of the World's Children*.

WHO, (2002) *Towards a Common Language for Functioning. Disability and Health ICF*, Geneva:

C - Characteristics of the study subject or thematic block

Name of the subject	Professional Orientation in the Field of Study
----------------------------	---

Method of termination	colloquium
------------------------------	------------

Additional requirements	
--------------------------------	--

The requirements are set by the supervisor at semester intervals individually - with regard to the progress of the doctoral student in the study.

Lecturers	
------------------	--

trainers

Course abstract	
------------------------	--

In addition to independent research in the given field, the study in the doctoral study program should lead to the enculturation of the beginning researcher into the professional community. The trainer plays a key role in this process. Within this subject, the doctoral student cooperates closely with the supervisor on research tasks, joint publication outputs are prepared, and joint presentations are held at domestic and foreign conferences.

The specific content of the course is determined by the supervisor.

Literature	
-------------------	--

The supervisor recommends domestic and foreign literature. However, the student's independent work in the selection and study of literature of our and foreign production is assumed.

C - Characteristics of the study subject or thematic block

Name of the subject	Preparation of Disertation Thesis
----------------------------	--

Method of termination	colloquium
------------------------------	------------

Additional requirements	The supervisor has submitted (at regular intervals) the project in progress and later the text of the dissertation and sets tasks for the next period.
--------------------------------	--

Lecturers	trainers
------------------	----------

Course abstract	
------------------------	--

The study in the doctoral study program aims at the creation of a dissertation which, according to §47 of the Higher Education Act, "demonstrates the ability and readiness for independent activity in the field of research or development or for independent theoretical and creative artistic activity".

Original scientific theoretical, methodological and empirical works, or works that combine these concepts in a suitable way, are accepted as dissertations.

- Theoretical works elaborate various theoretical approaches to problems in the subject area, requiring a high degree of abstract and analytical thinking and insight.
- Methodological work analyzes (new) research approaches, methods, tool techniques and evaluates their strengths and weaknesses.
- Empirical work brings specific findings obtained by specific research methods, while the presented findings always result from the implemented empirical research.

Through this course, the supervisor monitors and evaluates the refinement of the dissertation project and the progress in the development of the dissertation, especially in connection with the subjects Methodology of scientific work in pedagogy and Methodology of research in didactics of geography.

The specific content of the course for a given semester is determined by the supervisor.

Literature	
-------------------	--

Selection according to the topic and nature of the dissertation. Students have at their disposal in the information system a systematic breakdown of all areas of disciplines and related disciplines and a complete overview of literary sources.